

3. Képkotás (mintavételezés és kvantálás)

Képalkotás

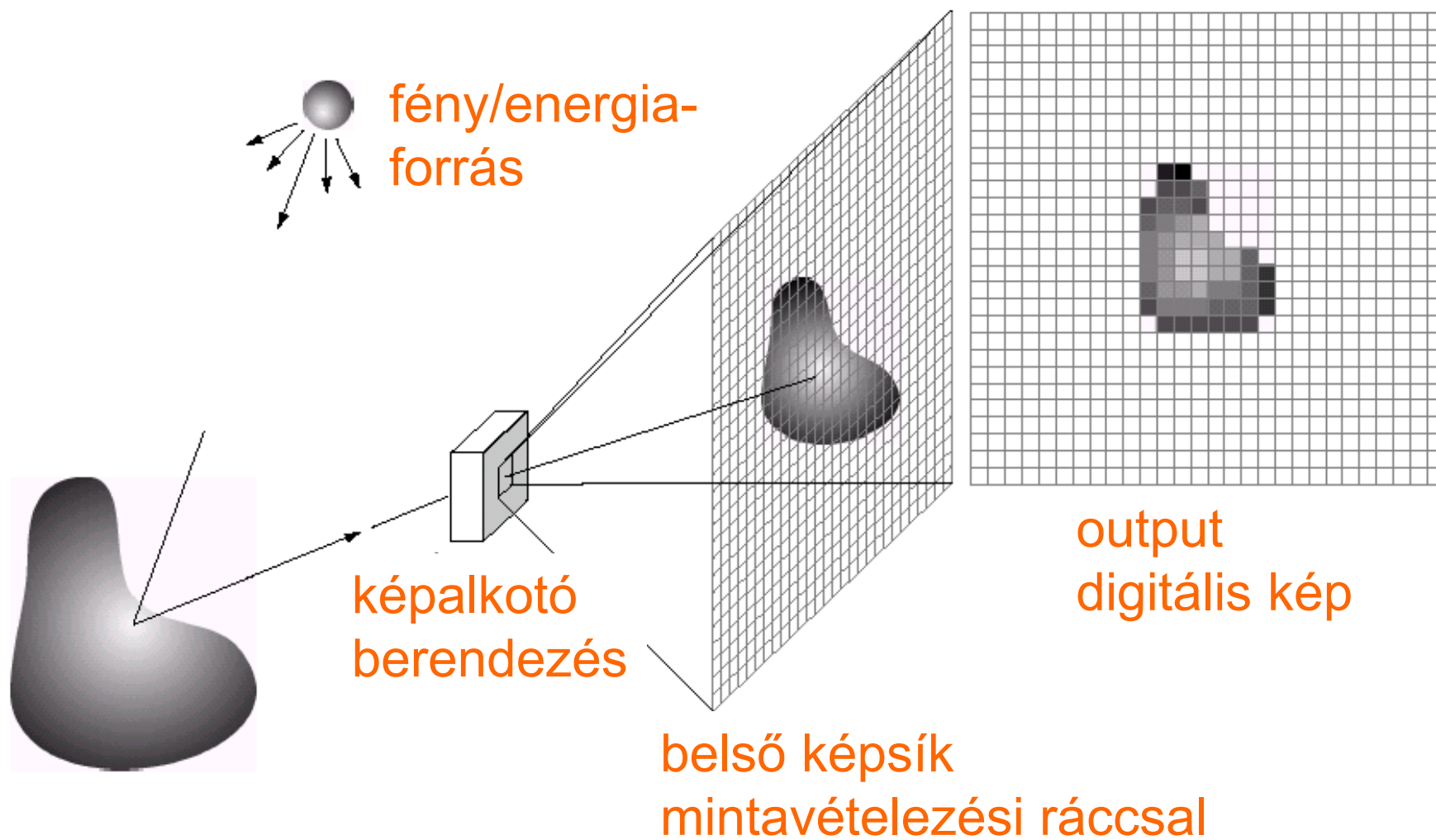
(Image Digitization/Acquisition)

A való világ analóg: a képfüggvények értelmezési tartománya és értékkészlete egyaránt folytonos.

A számítógép diszkrét adatokkal dolgozik, így a folytonos képeket digitalizálni kell.

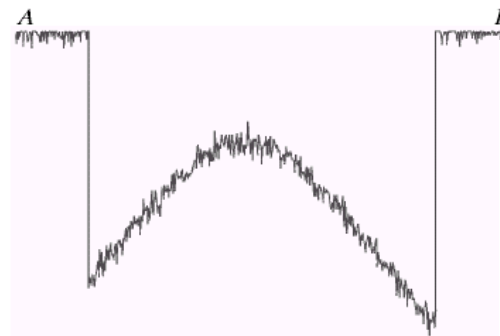
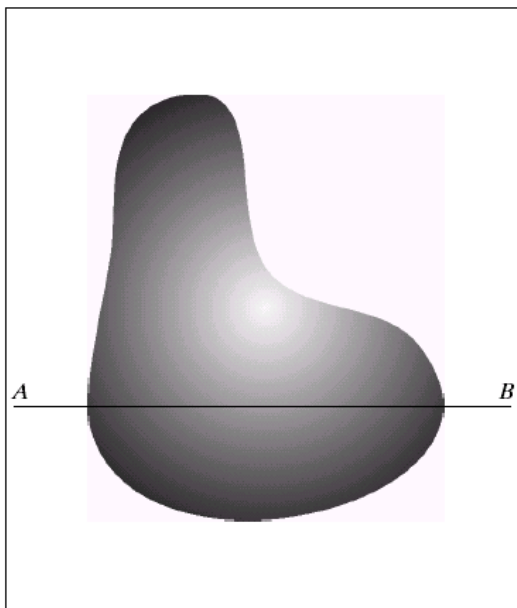
Az értelmezési tartomány A/C konverziója a **mintavételezés** (*sampling*), az értékkészleté pedig a **kvantálás** (*quantization*).

Képkötő rendszer

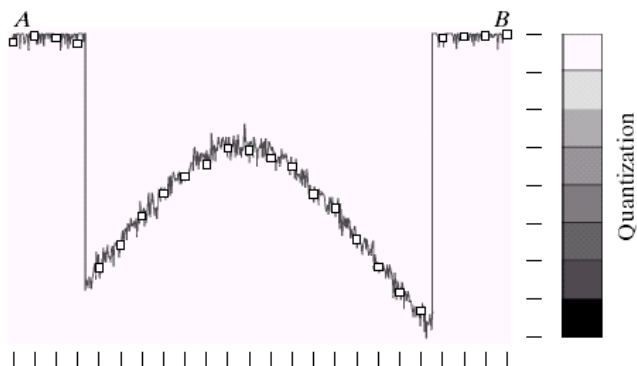

Képkotás

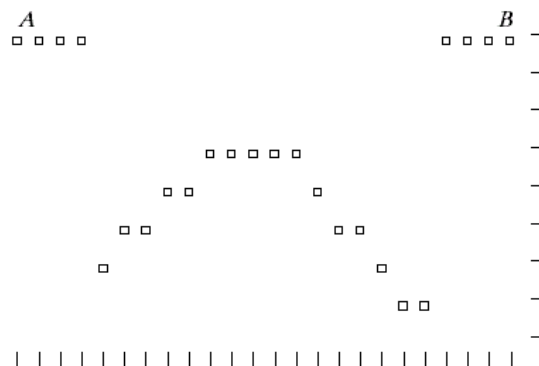
folytonos
kép

intenzitás-
változás
egy vonal
mentén

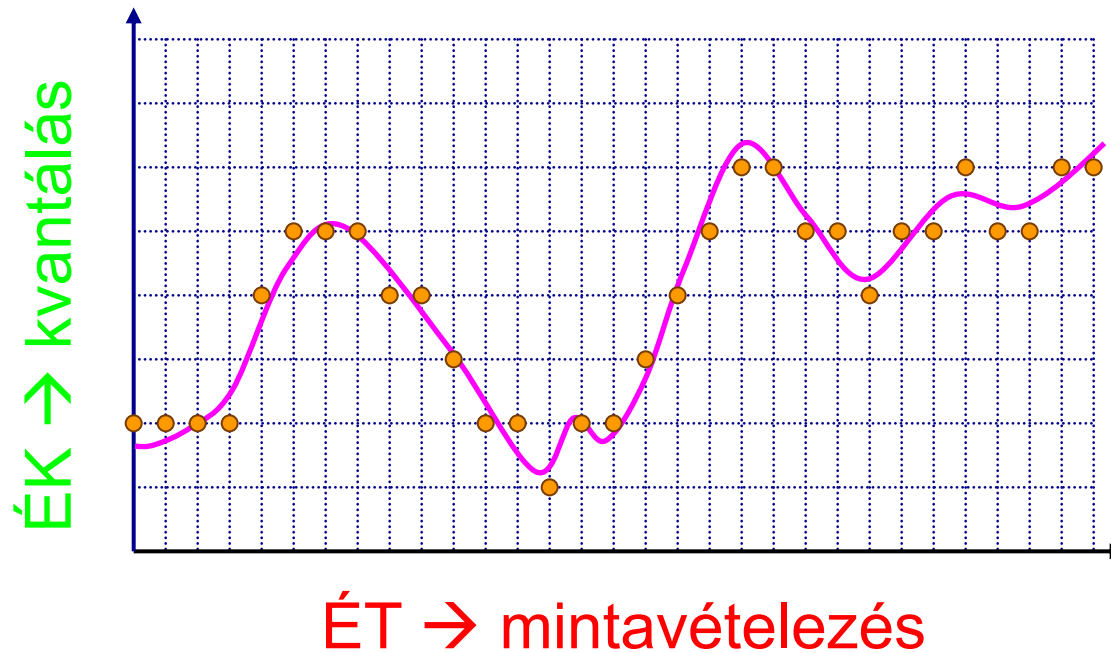

mintavételezés

kvantálás

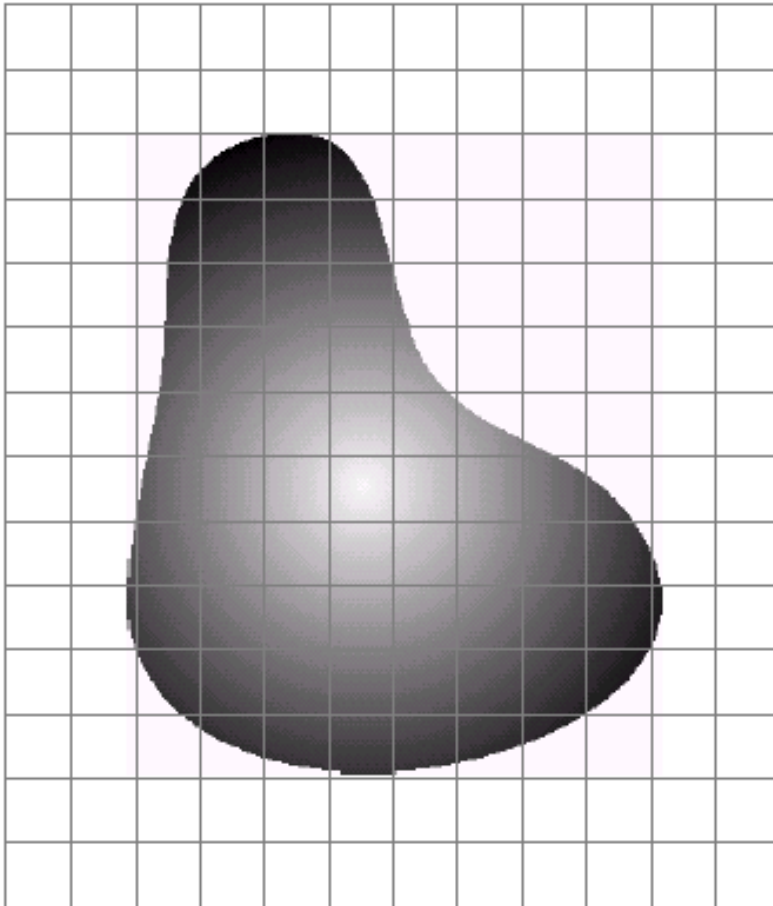
Képalkotás

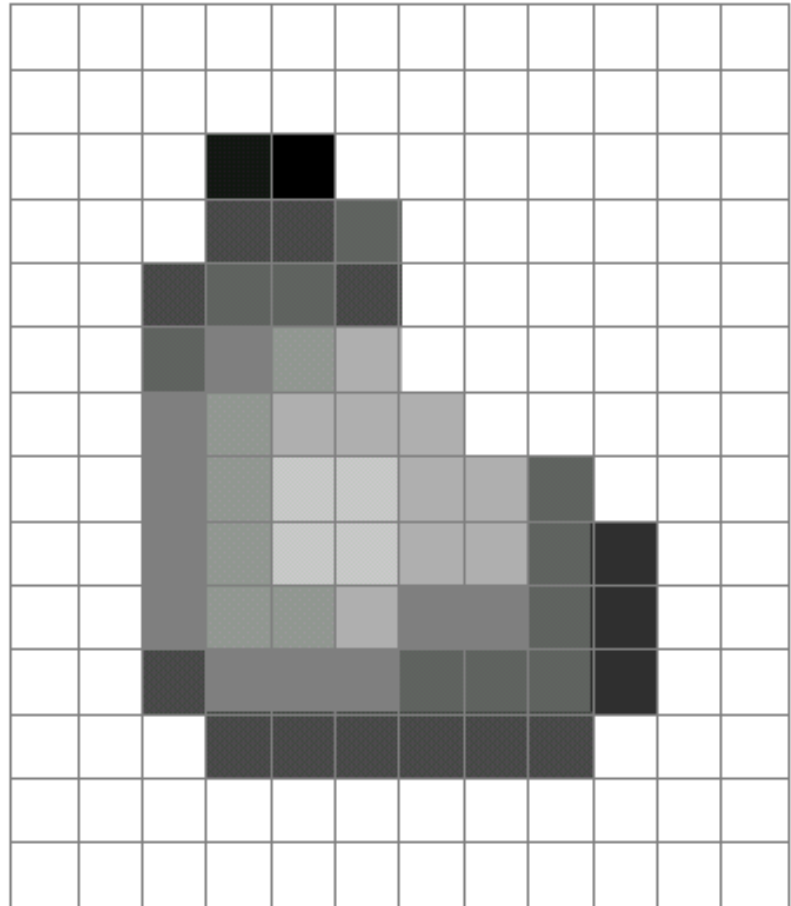
folytonos 1D
függvény

diszkrét/
digitális 1D
jelsorozat

Képalkotás

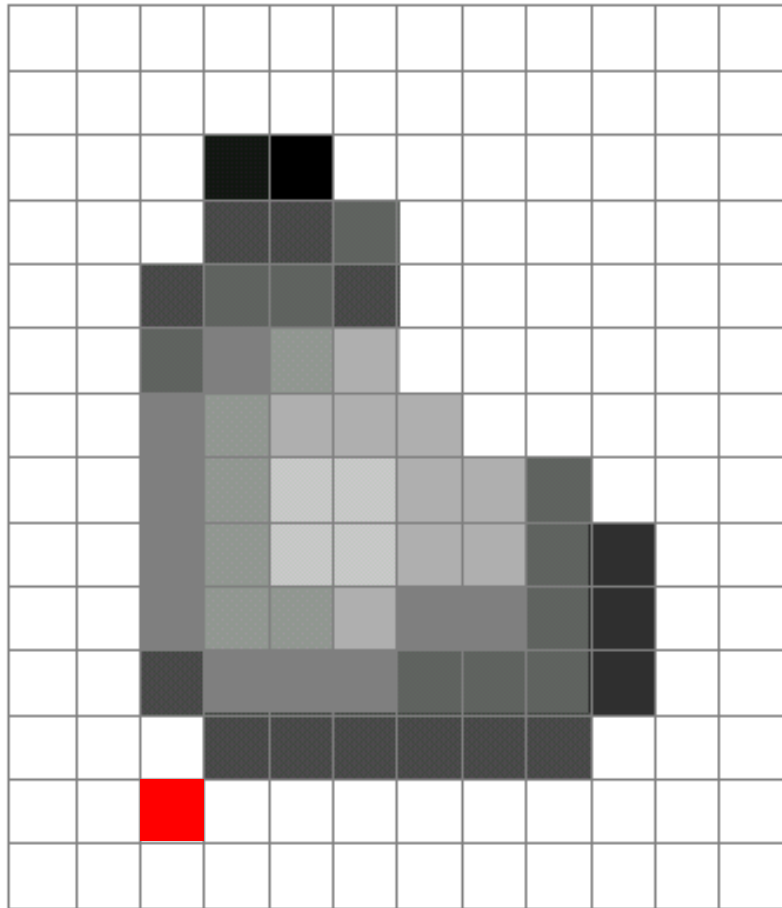
folytonos kép

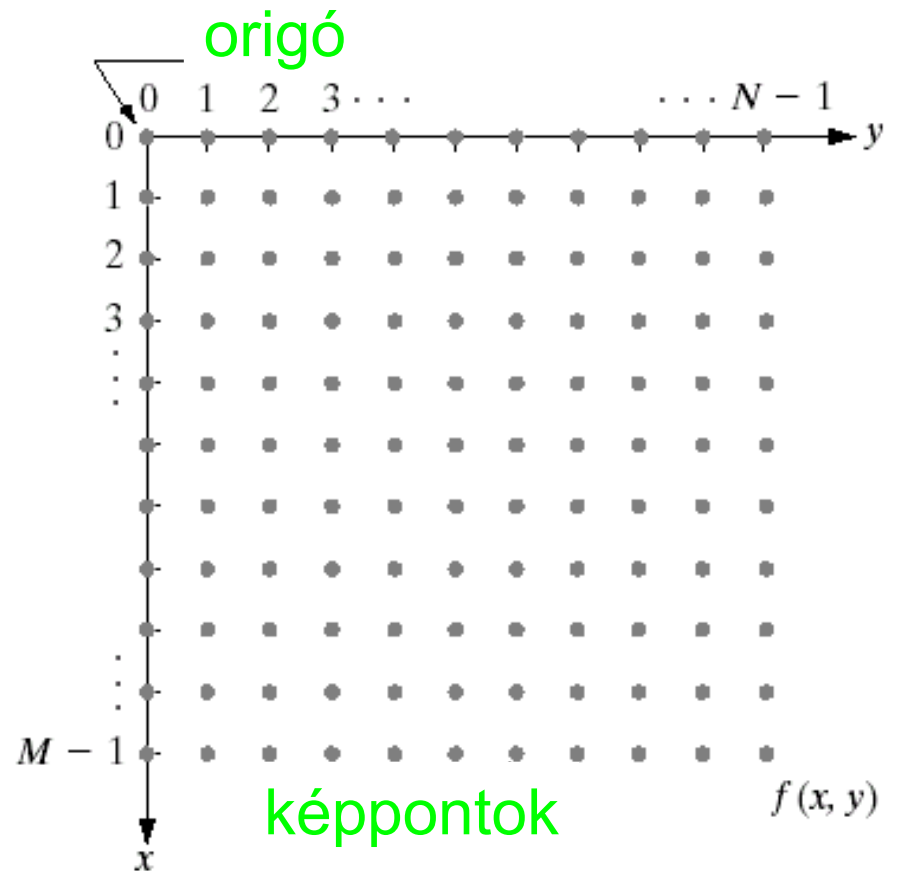
digitális kép

a szenzortömbre vetítve

Képpont és a képtömb indexelése

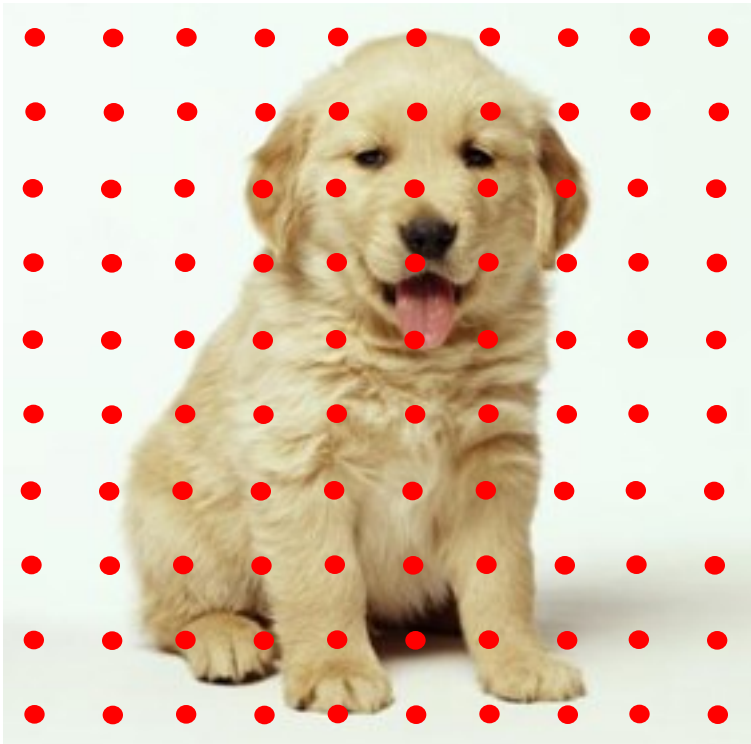
képpont (*pixel*)

Mintavételezési módok

- **Uniform:**
szabályos mozaikon/rácson, ugyanazon mintavételezési léptékkal
- **Adaptív:**
sűrűbben vett minták a részletgazdag területeken

Mintavételezési módok

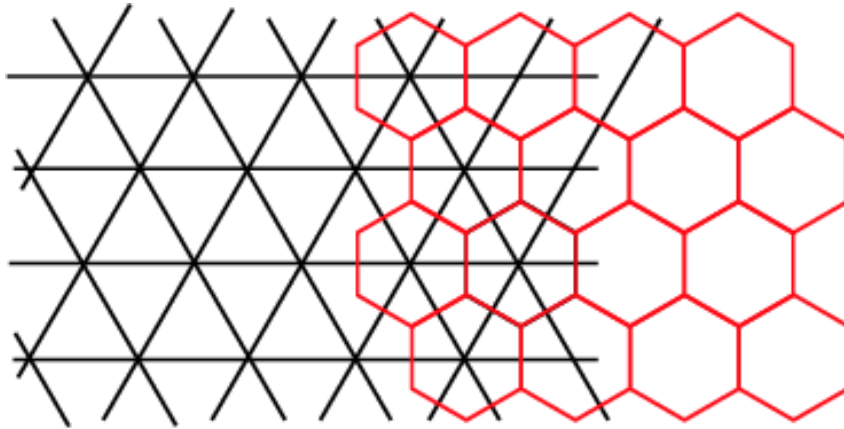

szabályos

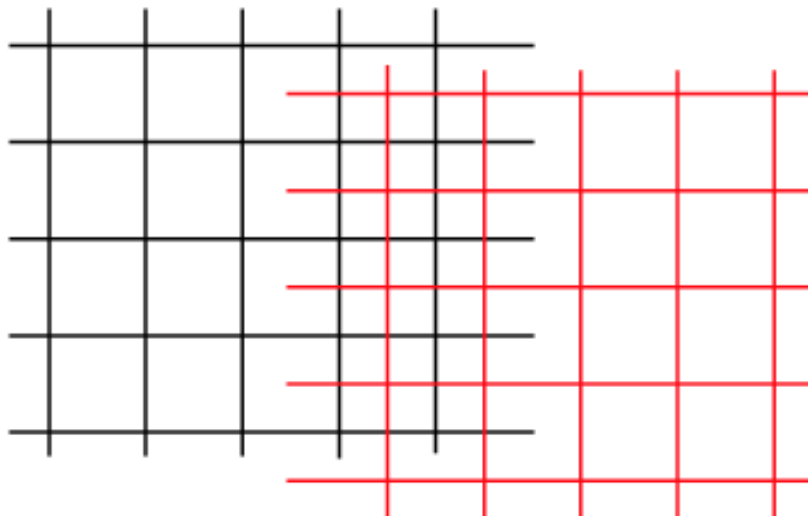

adaptív

Szabályos mozaikok/rácsok és duálisaik 2D-ben

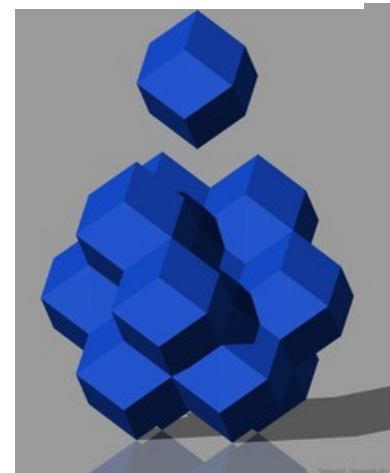
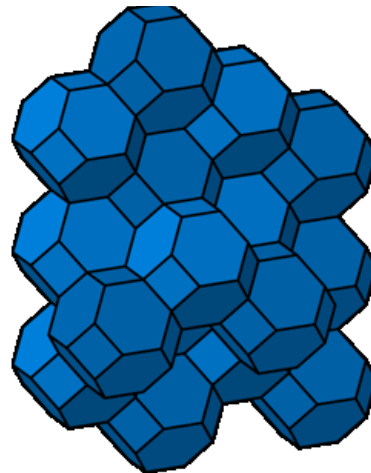
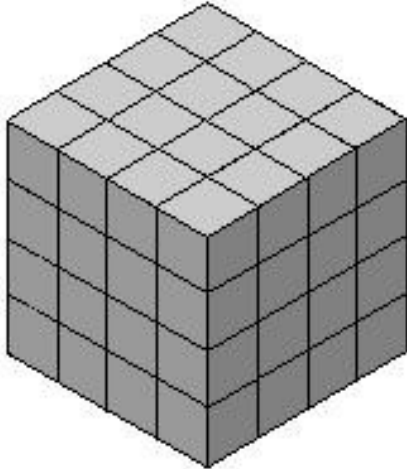
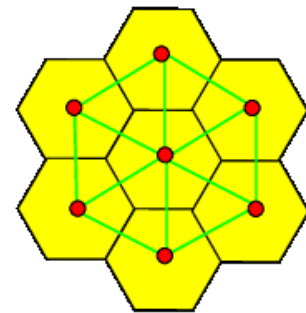
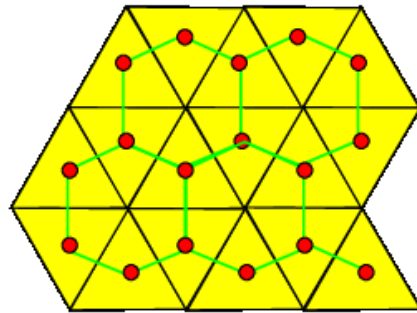
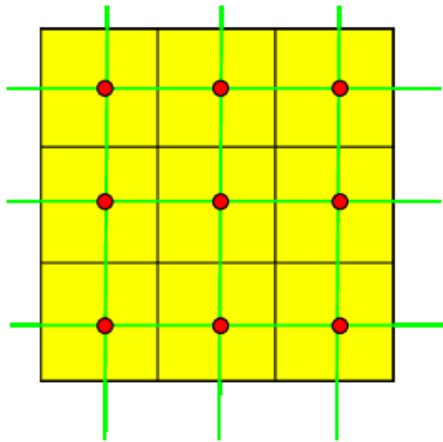

háromszög — hatszög

négyzet — négyzet
(önduális)

Szabályos 2D és 3D mozaikok

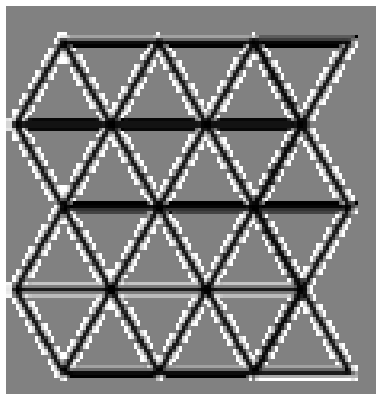

M.C. Escher

1898 - 1972

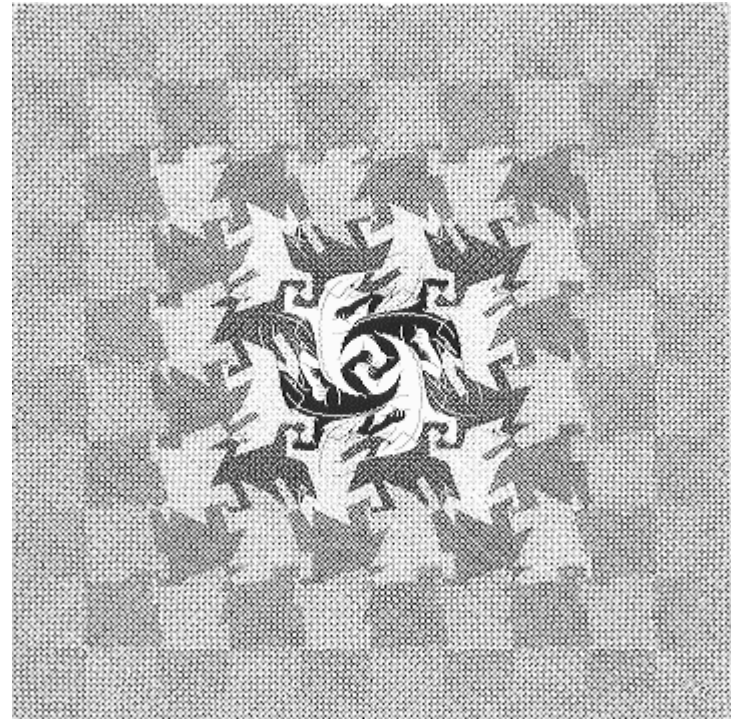
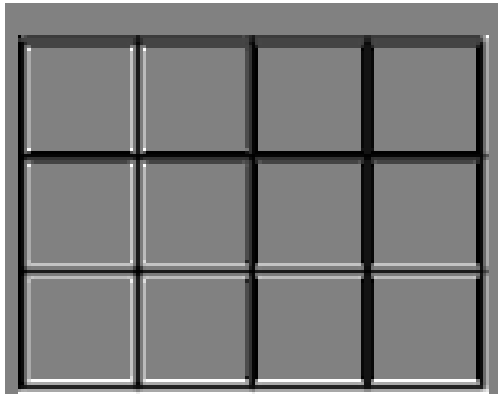
Szabályos mozaikok és Escher

Liberation (1955)

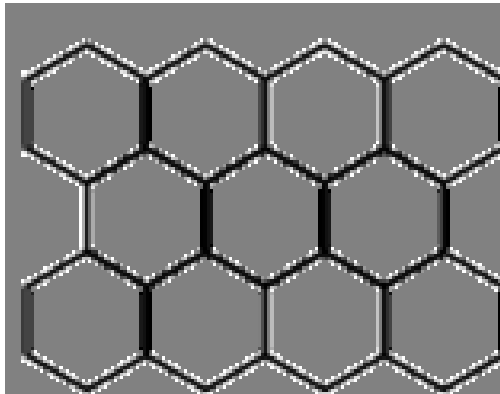

Szabályos mozaikok és Escher

Development 1 (1937)

Szabályos mozaikok és Escher

Reptiles (1943)

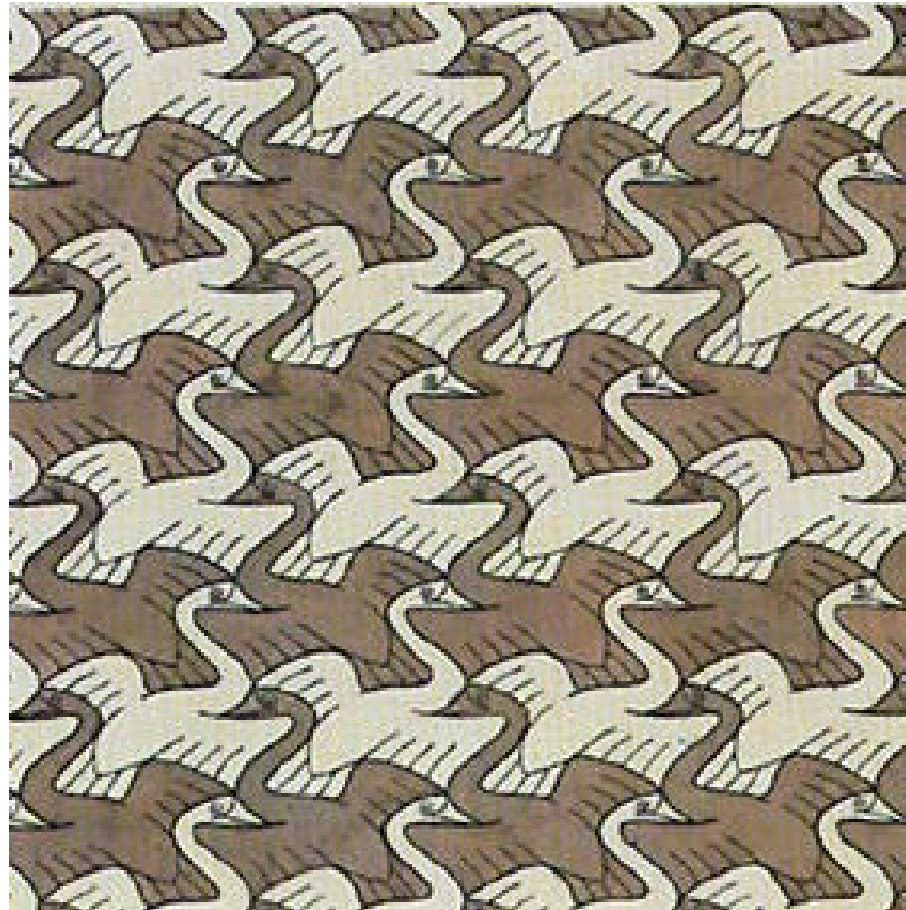
Escher mozaikok

Escher mozaikok

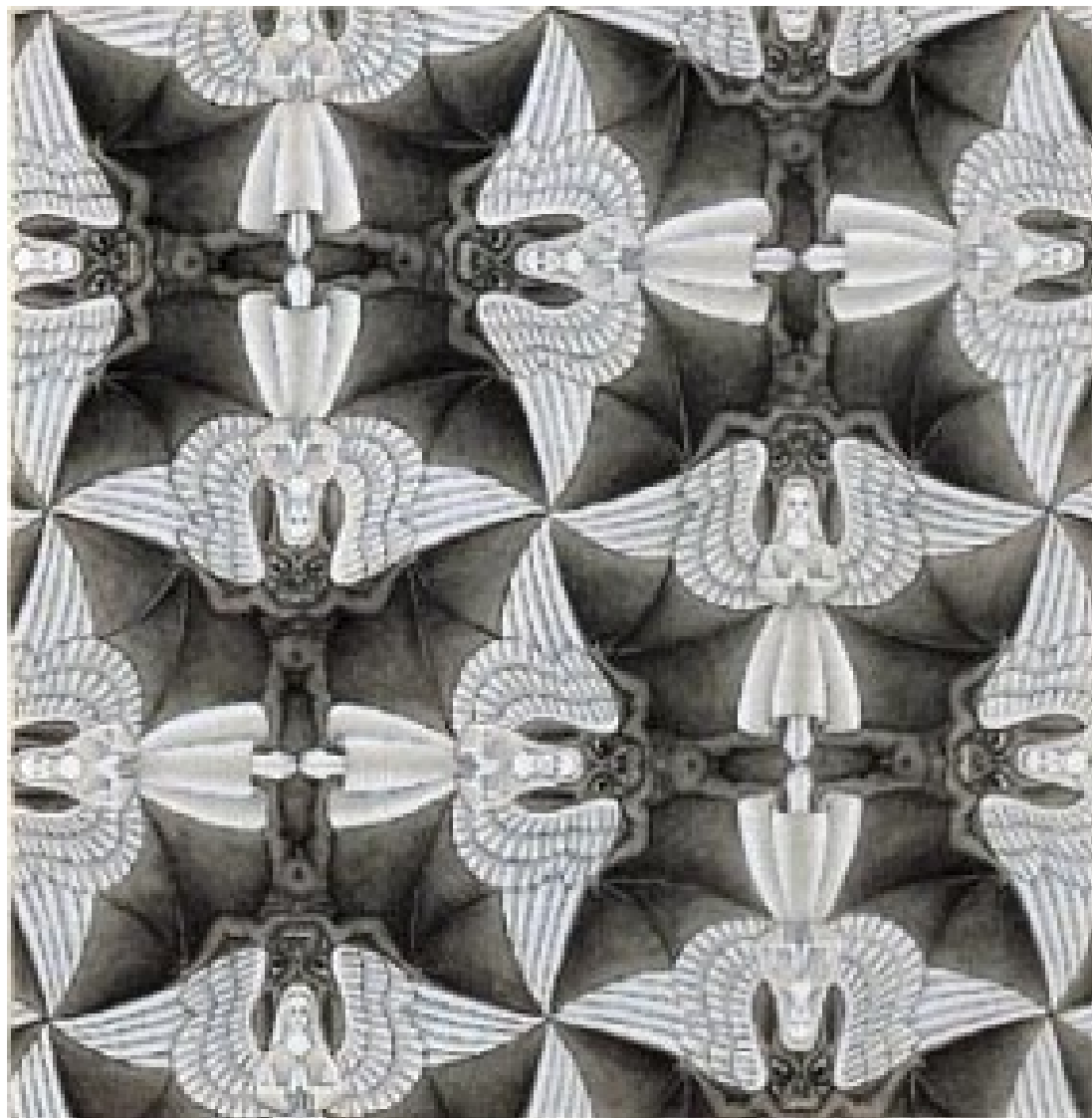
Escher mozaikok

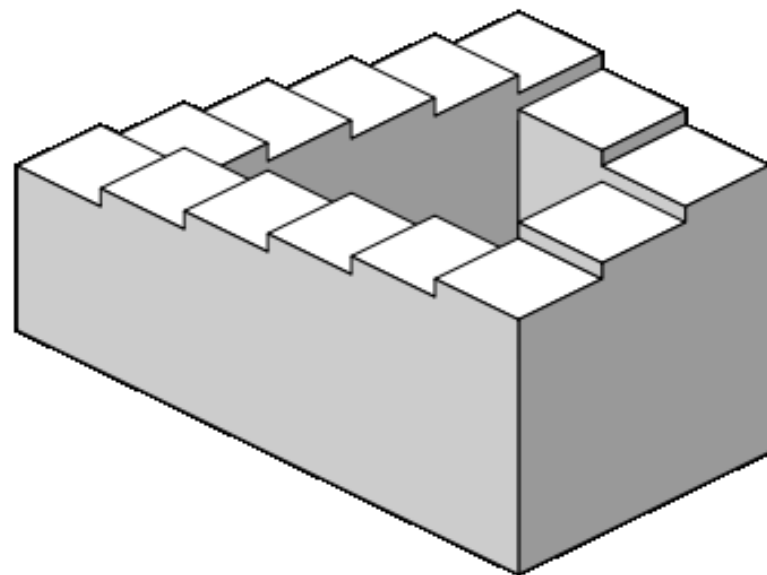
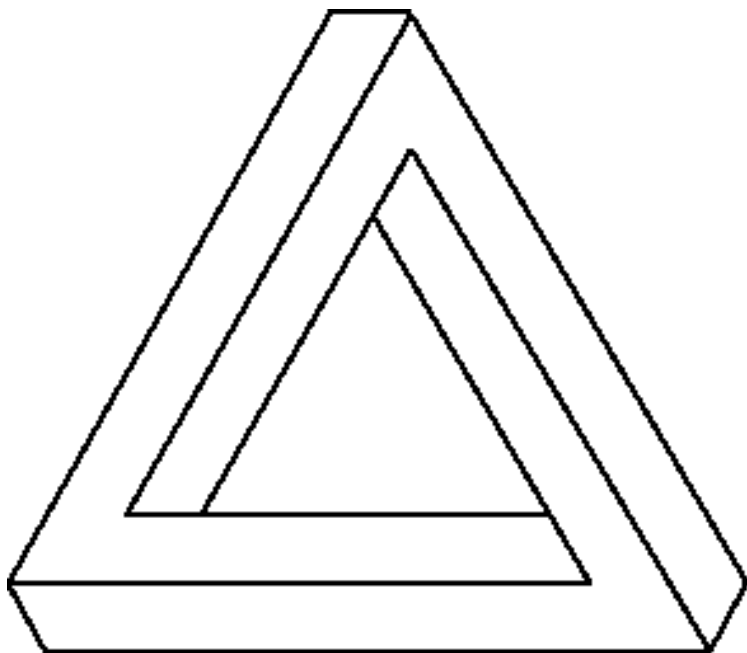
Escher mozaikok

Escher mozaikok

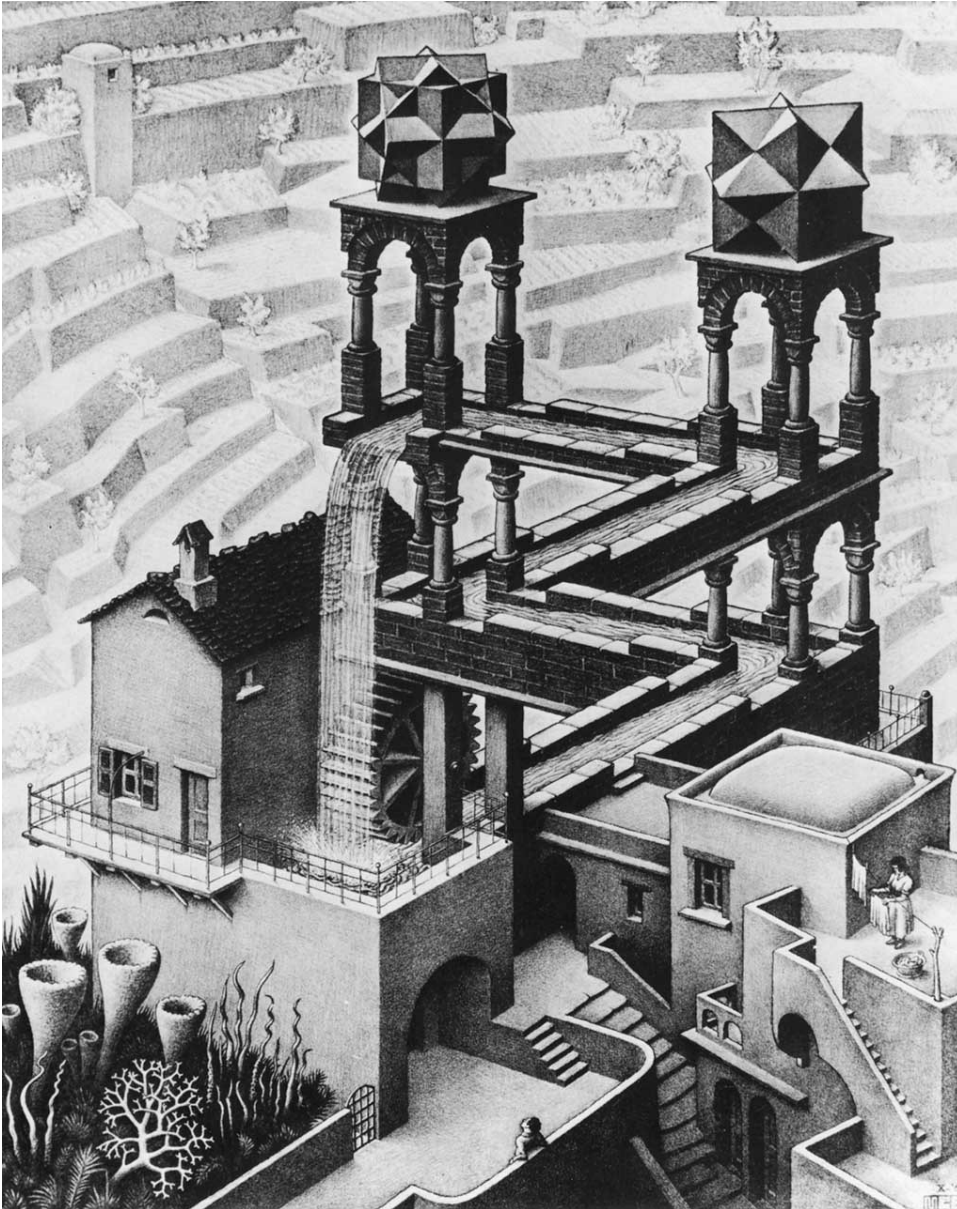

Lehetetlen tárgyak

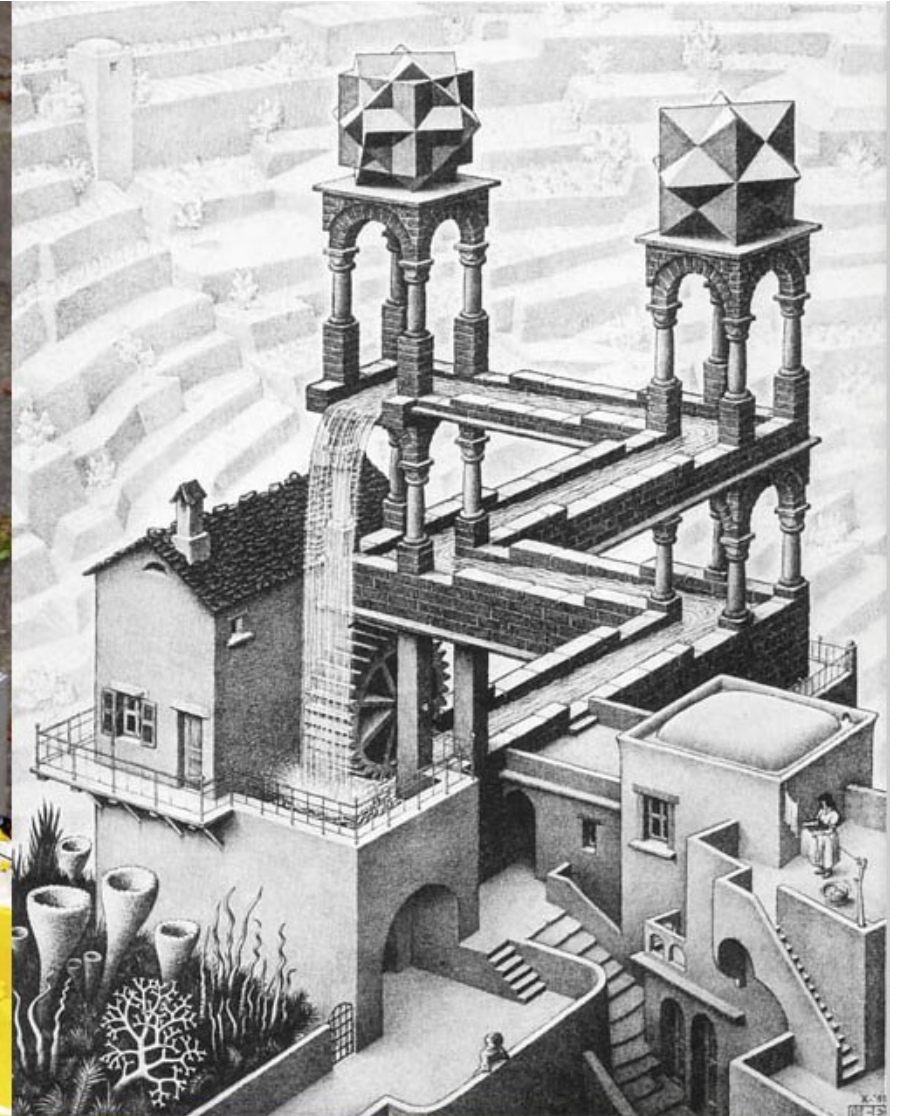
Penrose lépcső

Escher és a lehetetlen

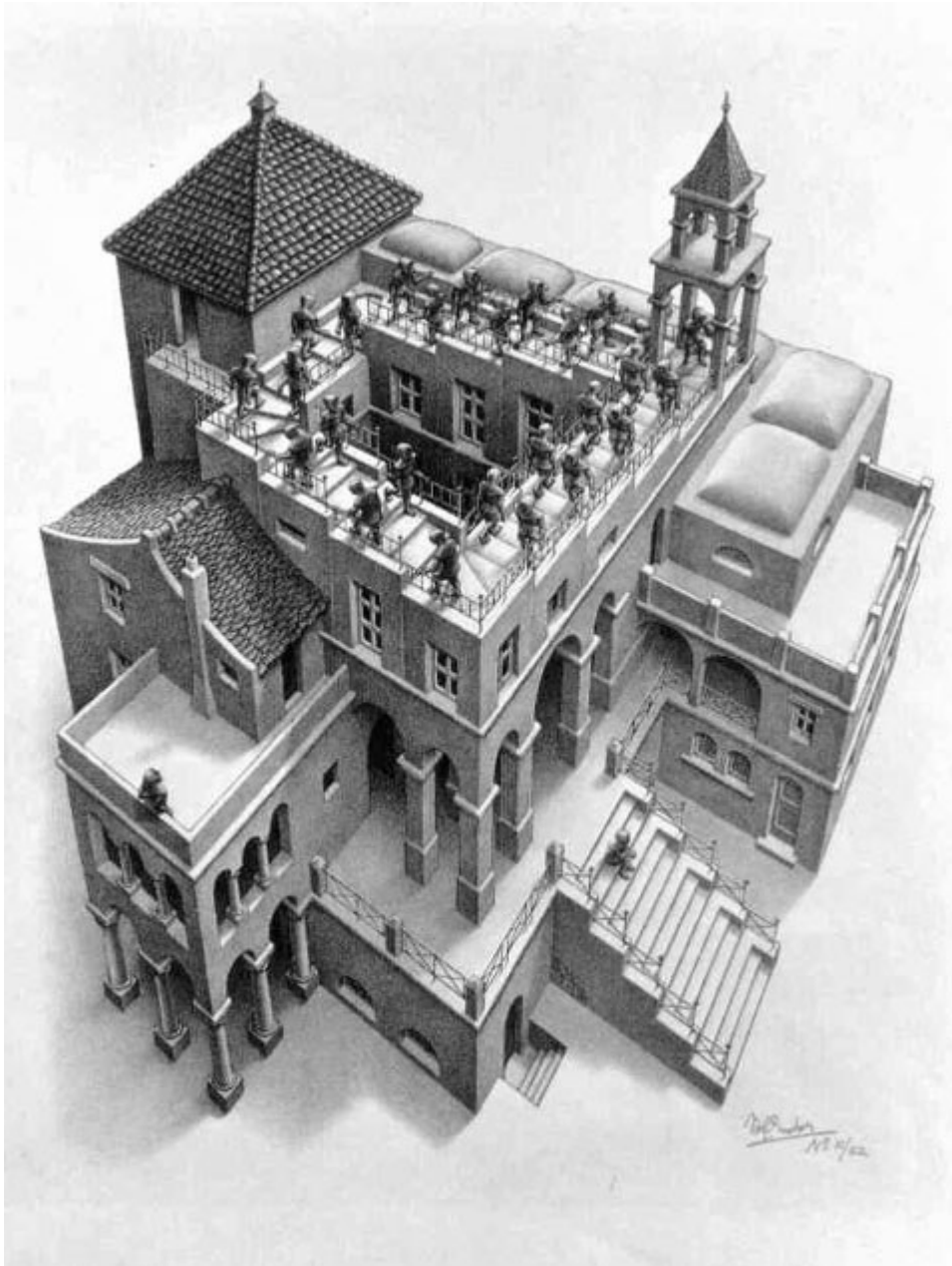
Waterfall (1961)

Escher és a lehetetlen

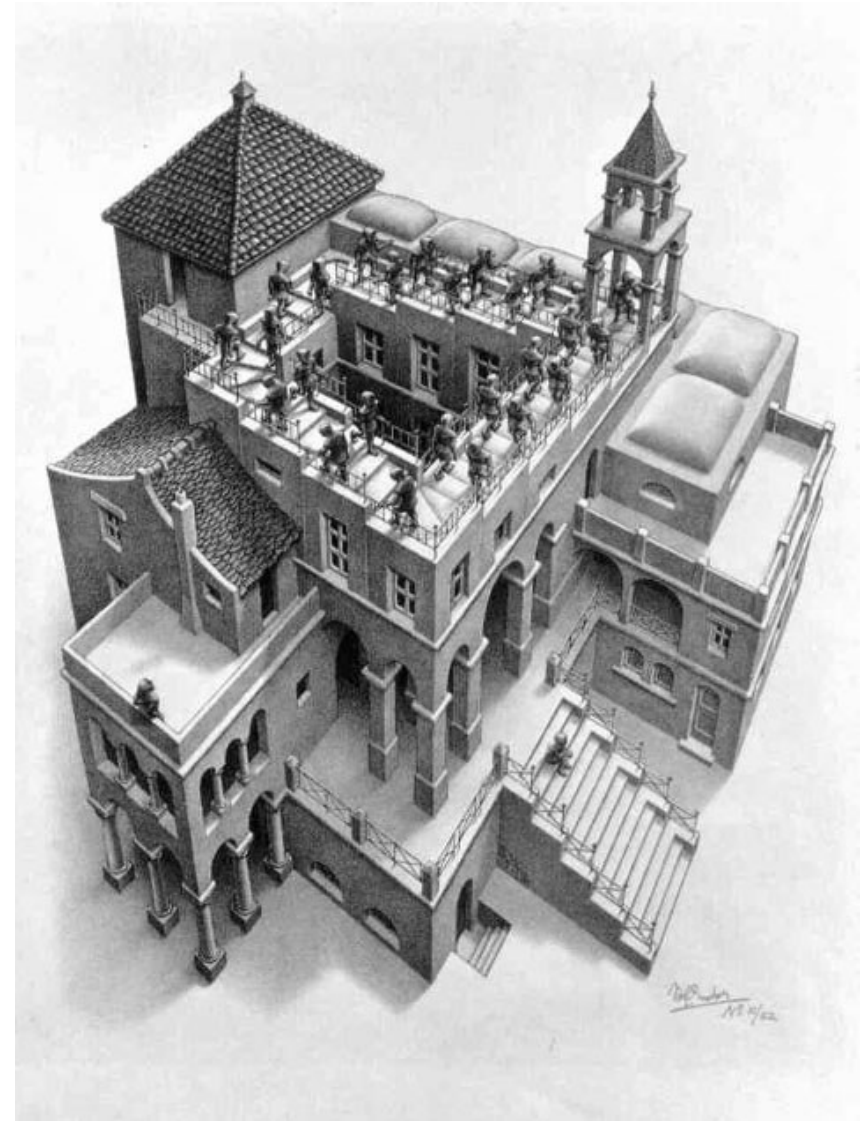
<http://www.andrewlipson.com/lego.htm>

Escher és a lehetetlen

Ascending and
Descending (1960)

Escher és a lehetetlen

<http://www.andrewlipson.com/lego.htm>

Változó mintavételezési lépték

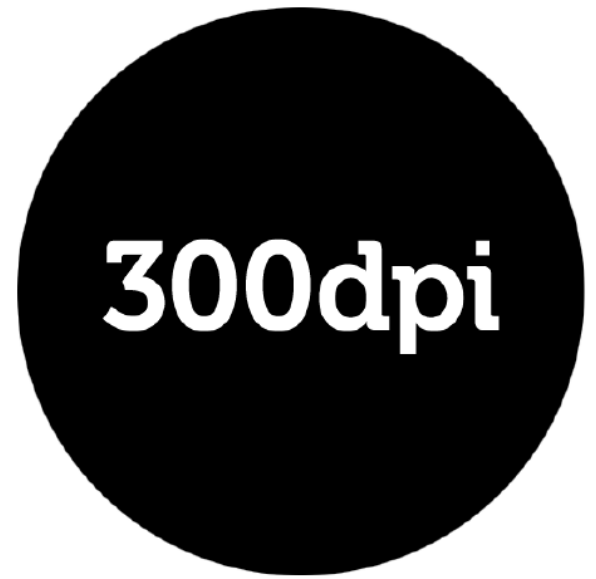

21 x 28

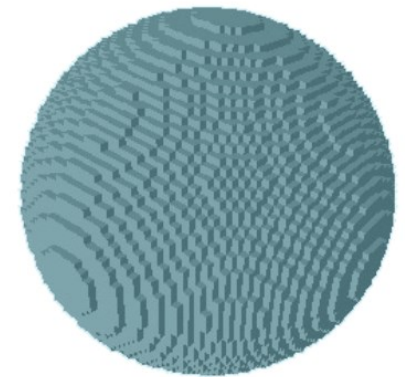
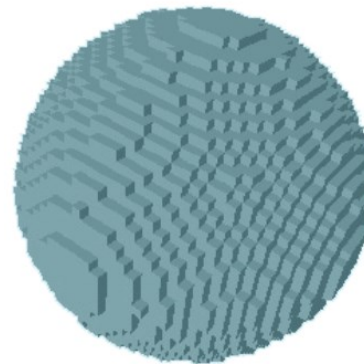
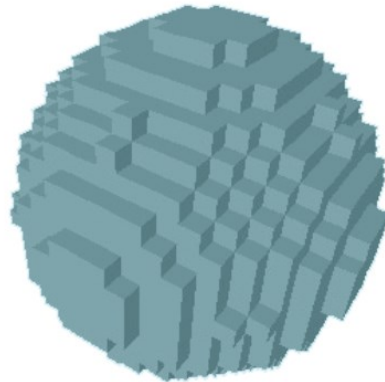
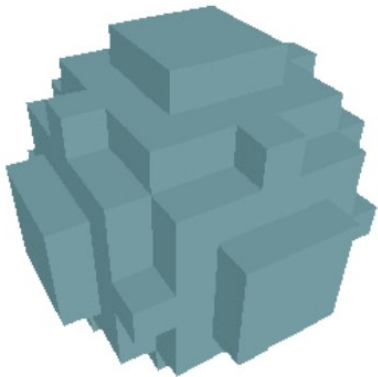
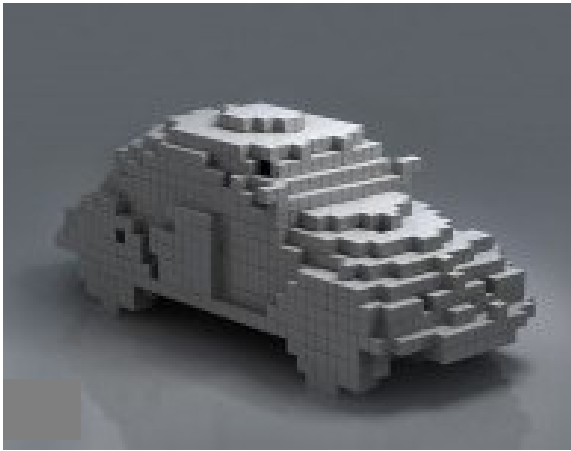
528 x 704

Változó mintavételezési lépték

dpi / DPI :dots per inch

Változó mintavételezési lépték

Változó mintavételezési lépték

1024

512

256

128

64

Változó mintavételezési lépték

forgalomszámláláshoz
alkalmas felbontás

rendszámfelismeréshez
alkalmas felbontás

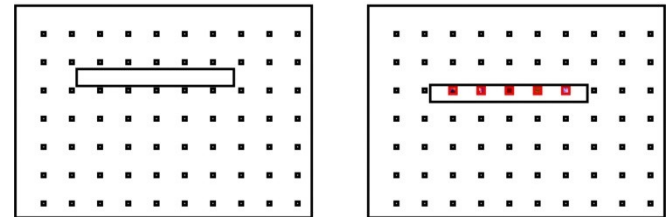
Nyomtatási felbontás

Common print sizes	Good quality	Acceptable quality
6 × 4 inches (15 × 10 cms)	2.2MP	1.0MP
7 × 5 inches (18 × 12 cms)	3.2MP	1.4MP
10 × 8 inches (25 × 20 cms)	7.2MP	3.2MP

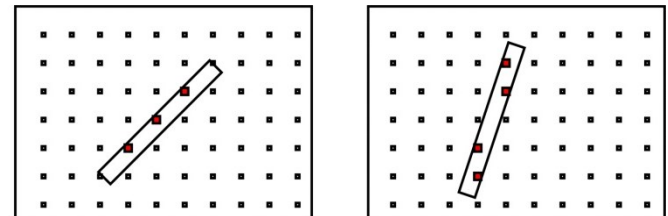
Mintavételezési hiba

Ha „durva” a mintavételezés, akkor:

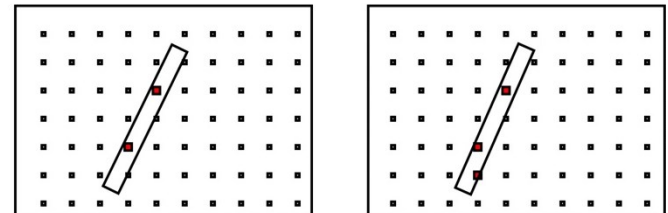
– a kis objektumok eltűnhetnek,

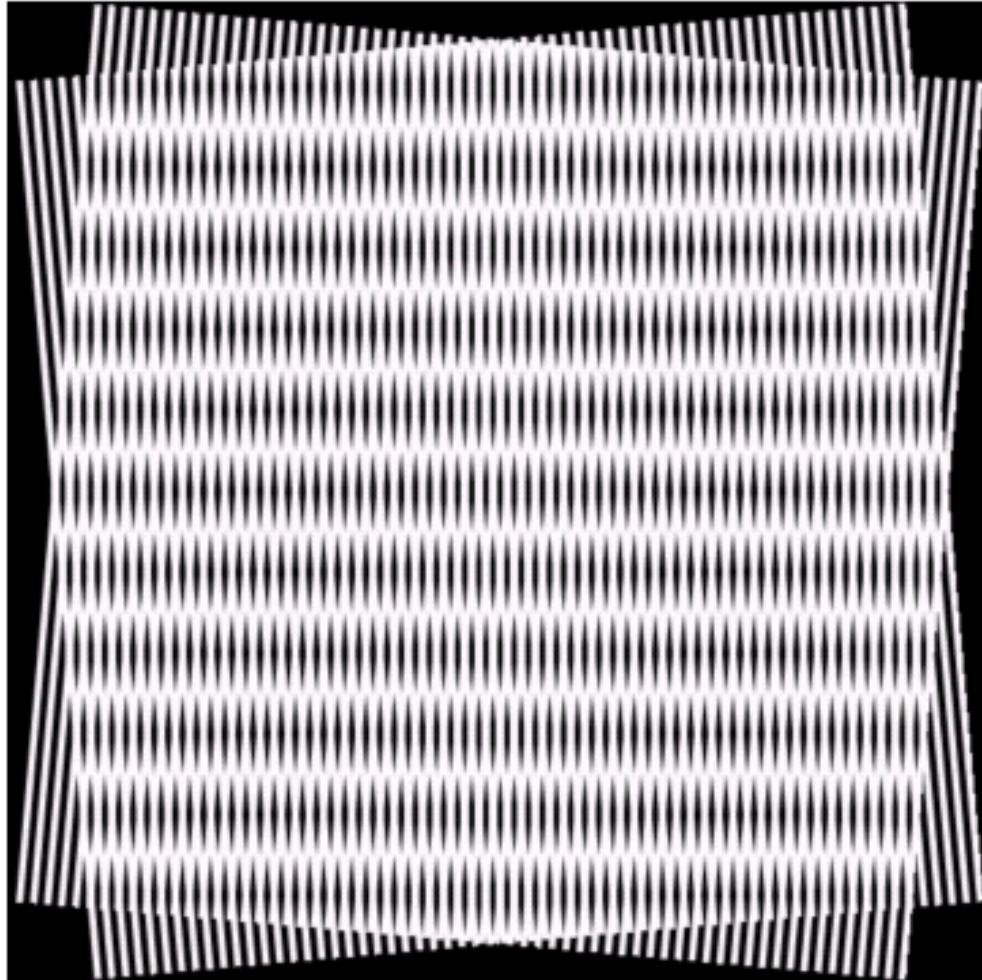
– hosszú, vékony objektumok széttöredezhettek,

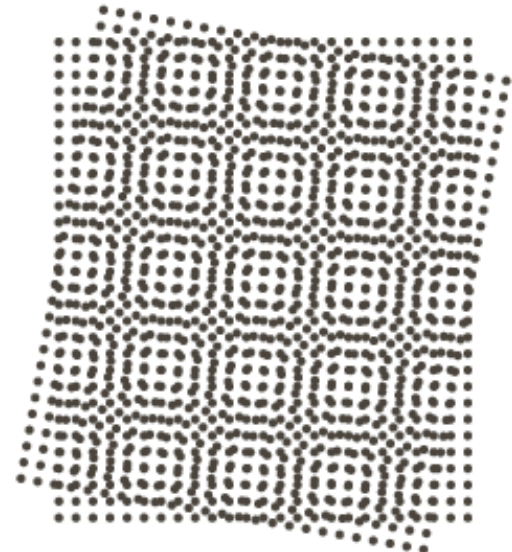
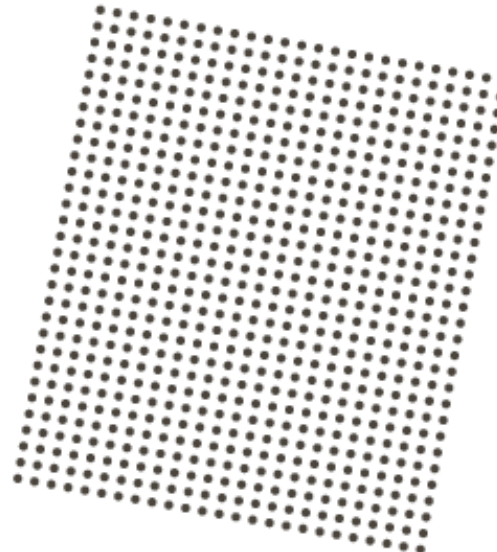
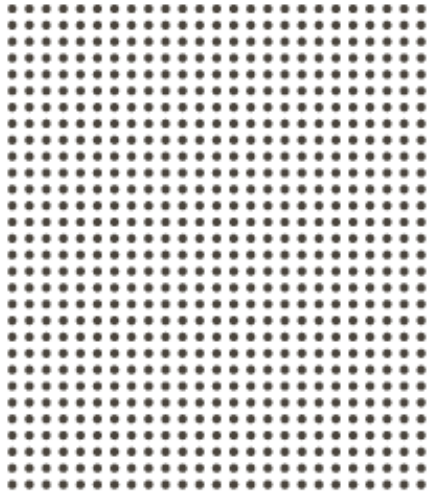
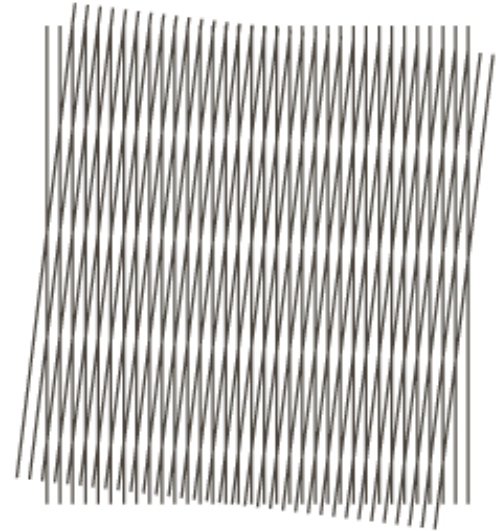
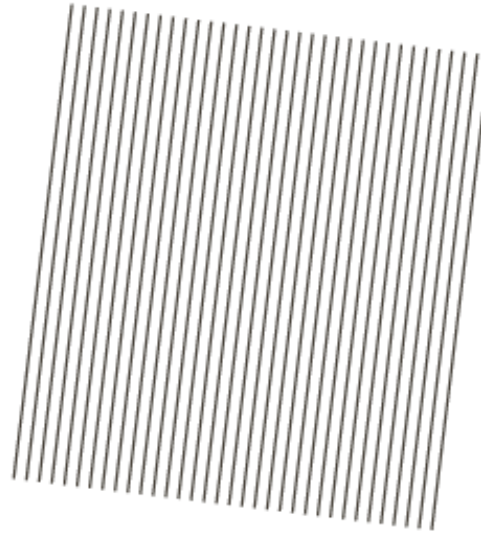
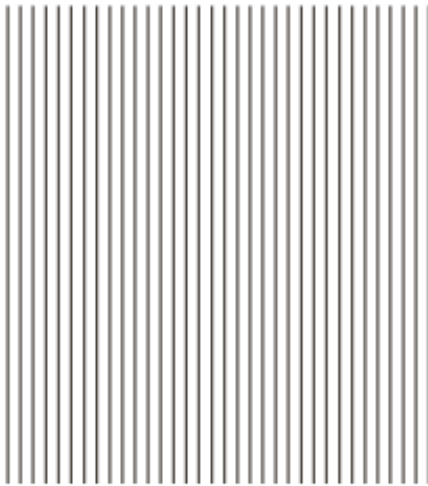
– hamis kontúrok léphetnek fel.

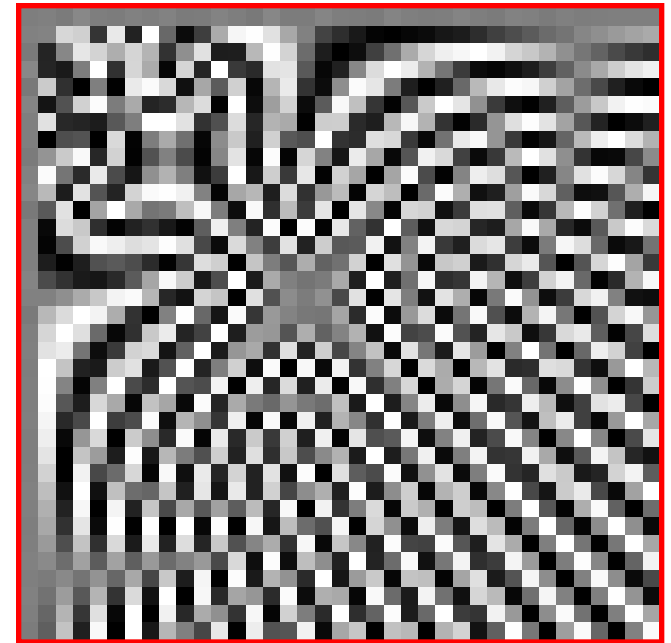
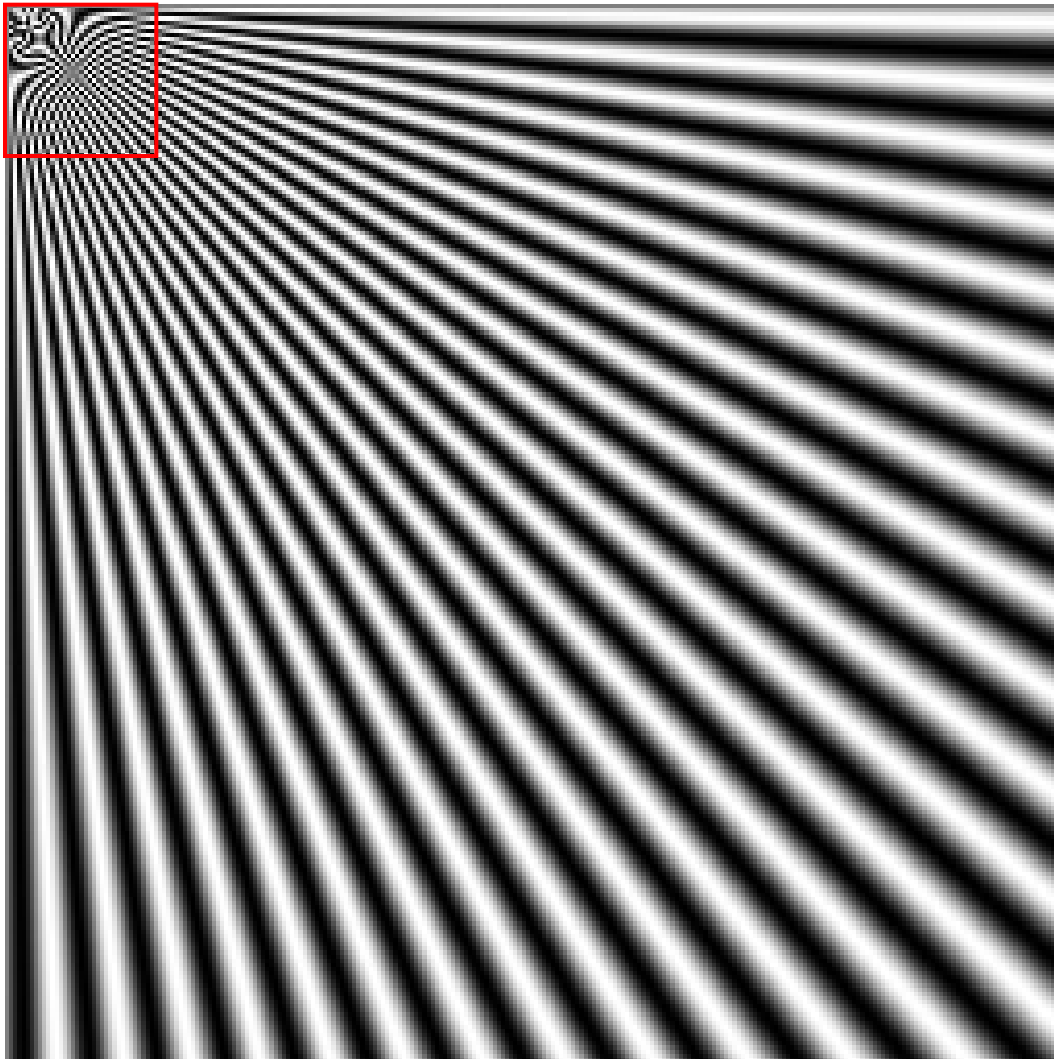
Moiré-minta effektus

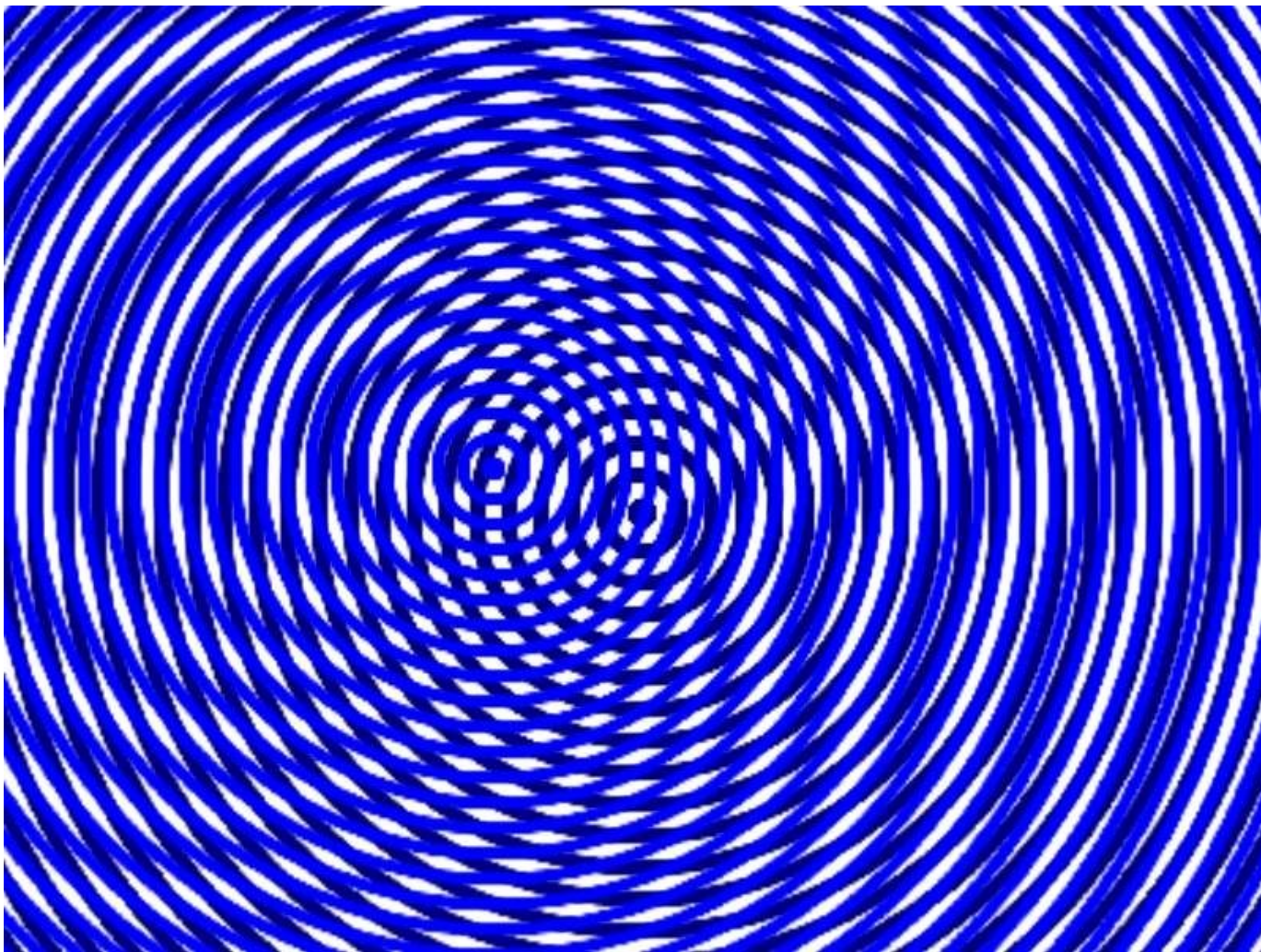
Moiré-minta effektus

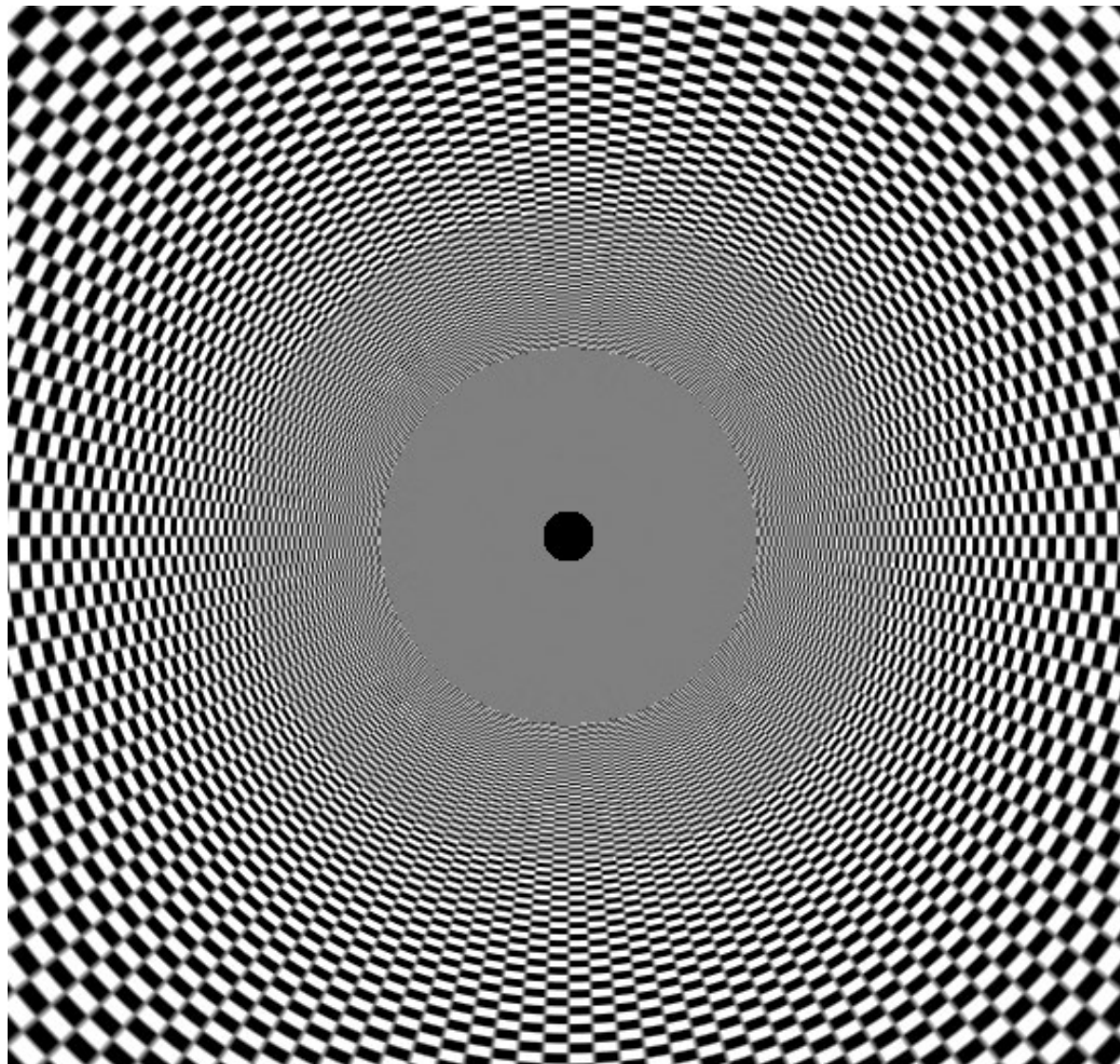
Moire-minta effektus

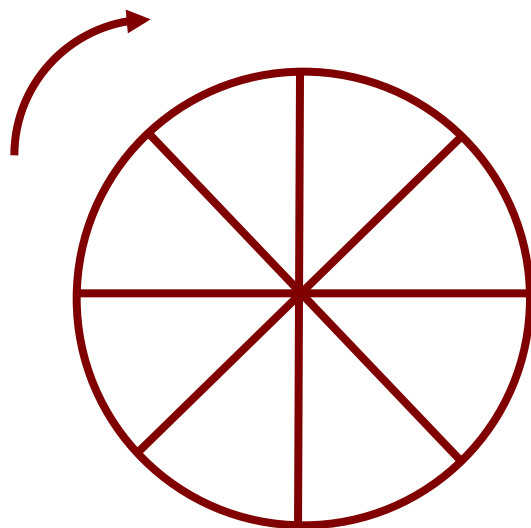
Moire-minta effektus

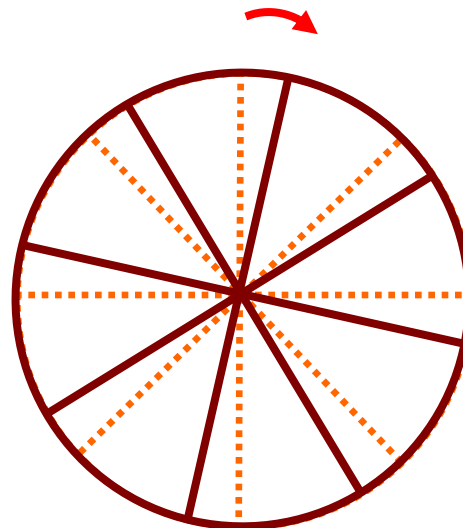
Moire-minta effektus

Időbeli mintavételezési hiba

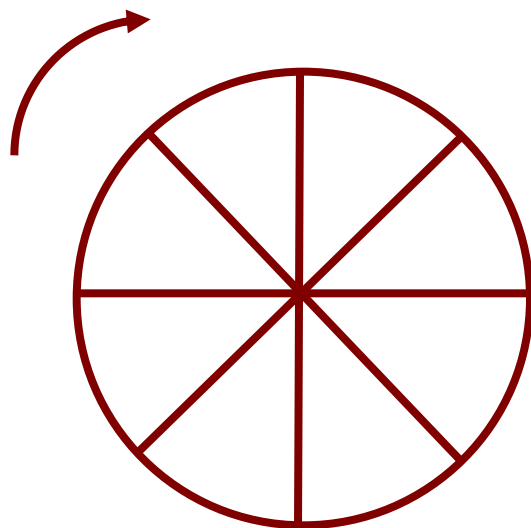
frame 1

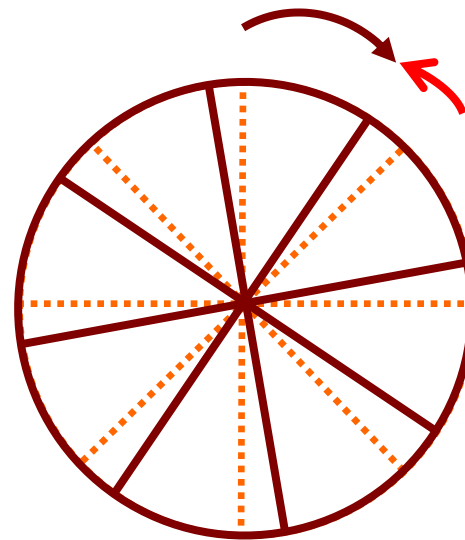
frame 2

Ha két frame között a 8-küllős kerék $1/16$ -nál ($\pi/8$ -nál) kevesebbet fordul, akkor a kerék **előre (jobbra)** forgónak tűnik.

Időbeli mintavételezési hiba

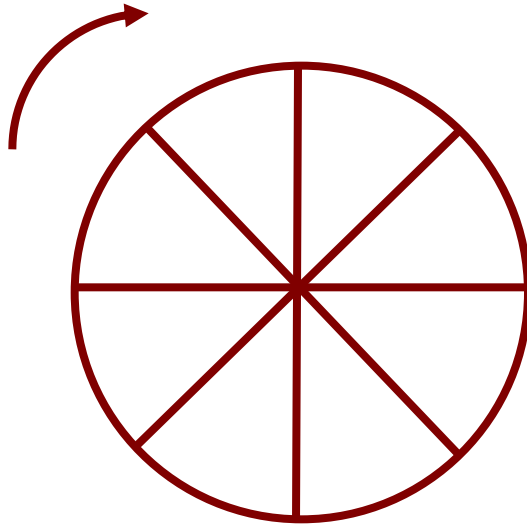
frame 1

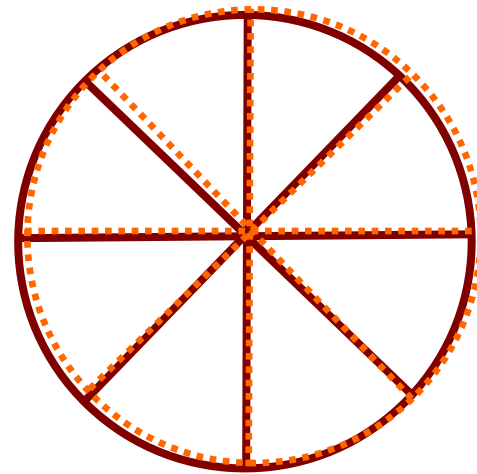
frame 2

Ha két frame között a 8-küllős kerék $1/16$ -nál ($\pi/8$ -nál) többet, de $1/8$ -nál ($\pi/4$ -nél) kevesebbet fordul, akkor a kerék **hátra (balra)** forgónak tűnik.

Időbeli mintavételezési hiba

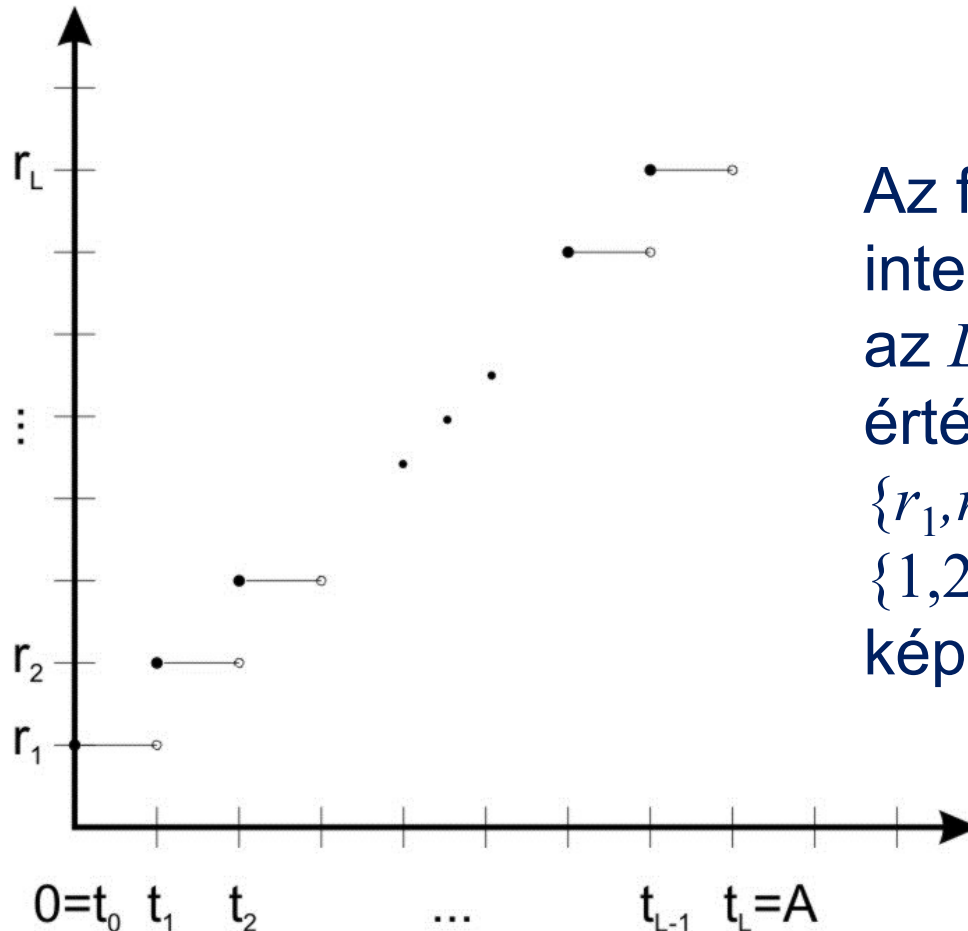
frame 1

frame 2

Ha két frame között a 8-küllős kerék pontosan $1/8$ -ot ($\pi/4$ -et) fordul, akkor a kerék **állónak (mozdulatlannak)** tűnik.

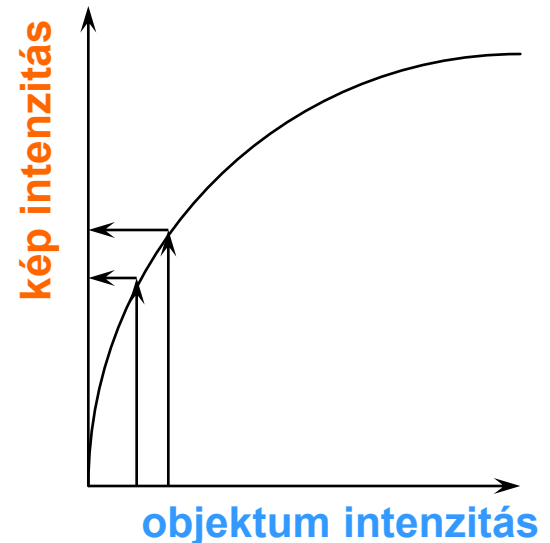
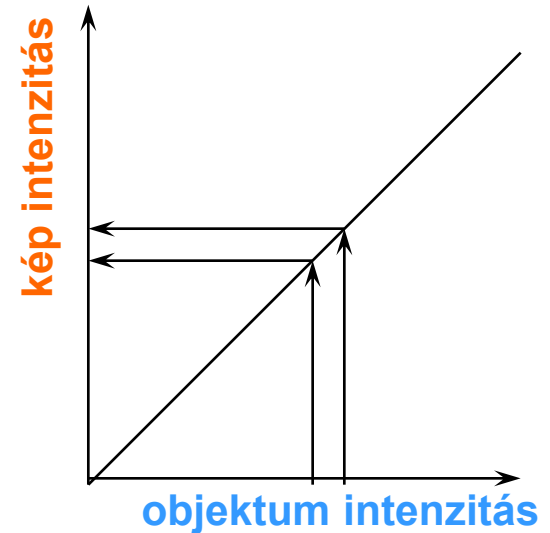
Kvantálás

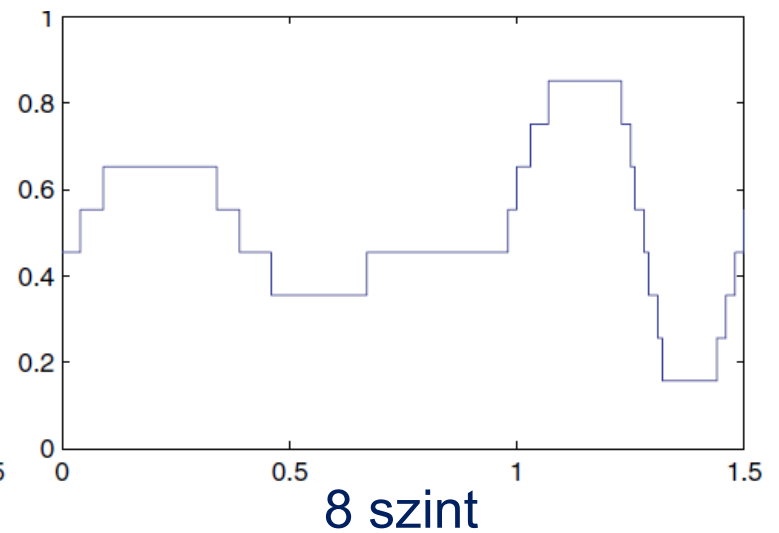
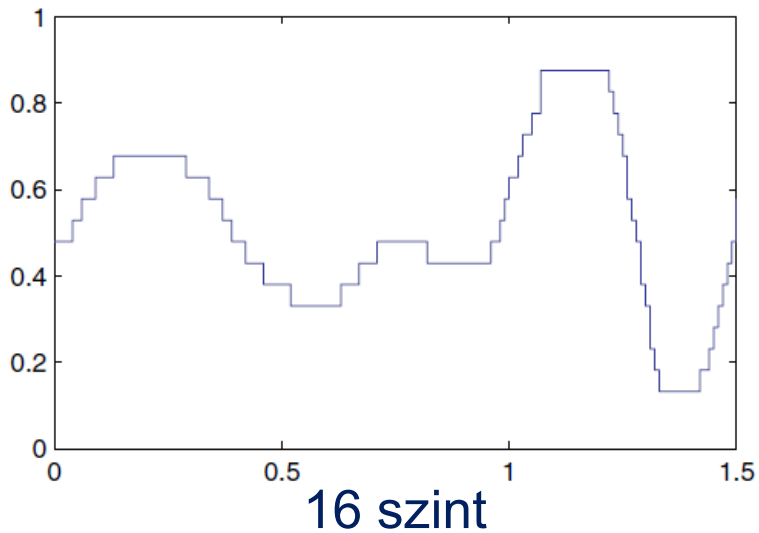
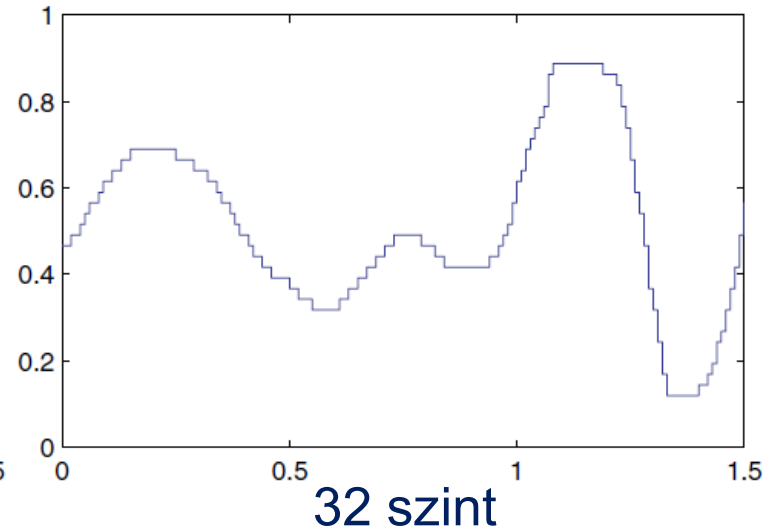
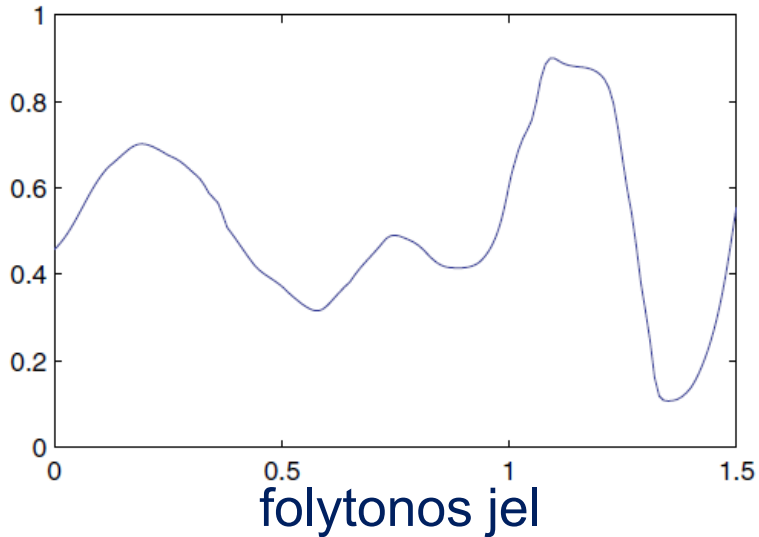
Az folytonos kép $[0, A]$ intenzitástartományát az L -elemű, diszkrét értékekből álló $\{r_1, r_2, \dots, r_L\}$ (pl. a $\{1, 2, \dots, L\}$) halmazra képezzük le.

Kvantálási módok

- **Uniform/lineáris:**
a folytonos kép intenzitásait
lineárisan képezzük le
- **Nemlineáris (pl. logaritmikus):**
nagyobb intenzitásbeli lépték
a sötét területeken

Változó számú kvantálási szint

Változó számú kvantálási szint

256 szint

32 szint

16 szint

8 szint

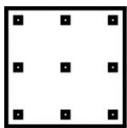
4 szint

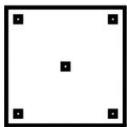
2 szint

Kvantálás bináris képekre

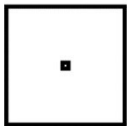
A féltónusos (*halftone*) képeken az adott területre eső fekete és fehér pontok aránya kelti a változó szürkeségérzetet a szemben.

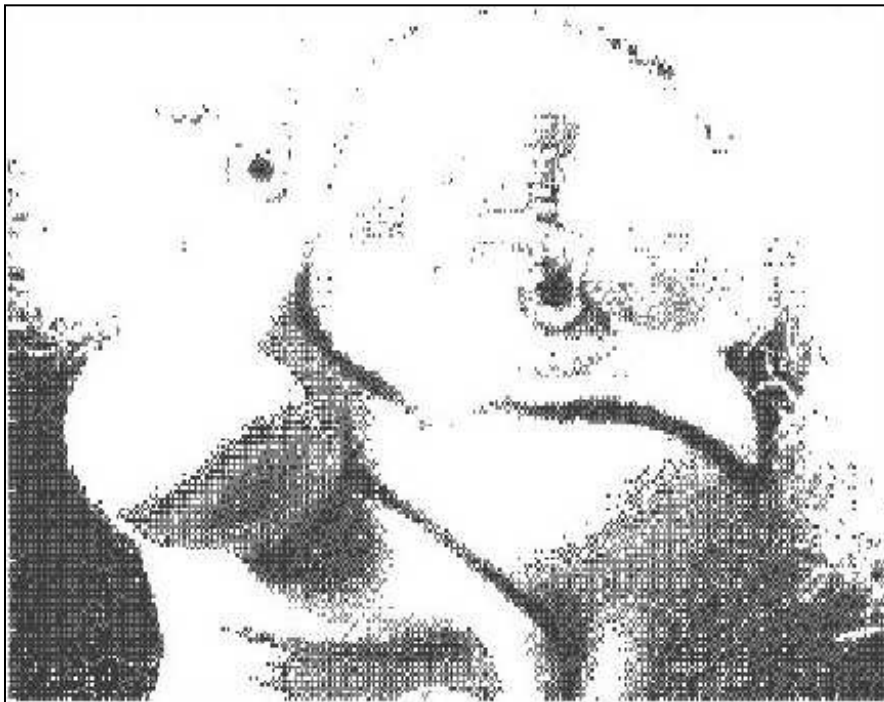
fekete

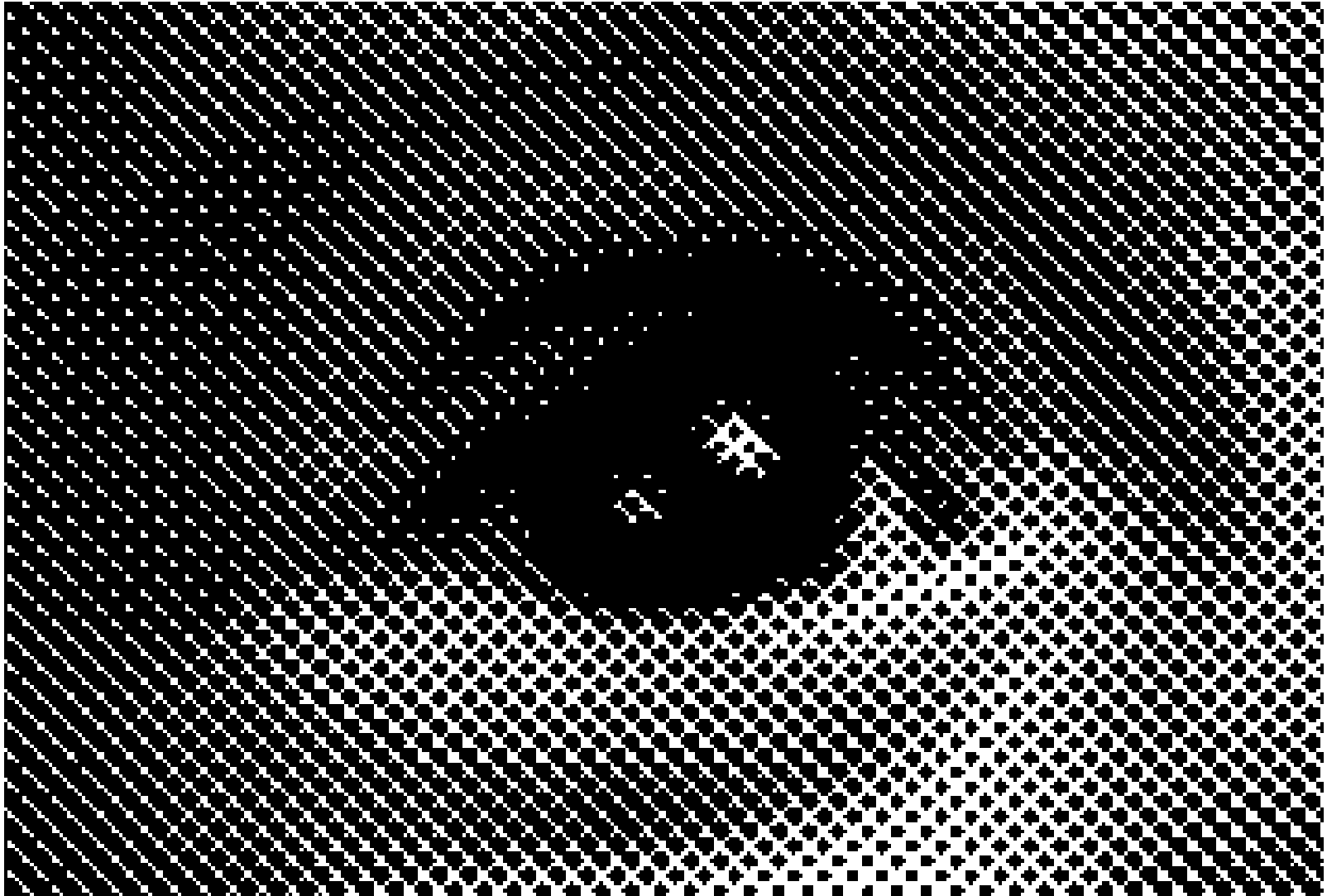
szürke

fehér

Halftone képek

A kvantálás mint klaszterezés

eredeti színtér

kvantált értékek a
klaszterközpontok

A kvantálás alaptípusai

Az eredeti színtér régiókra bontása (ahol az egy régióba eső színeket/intenzitásoka a *colormap* ugyanazon színébe képezzük le) az alábbi módokon történik:

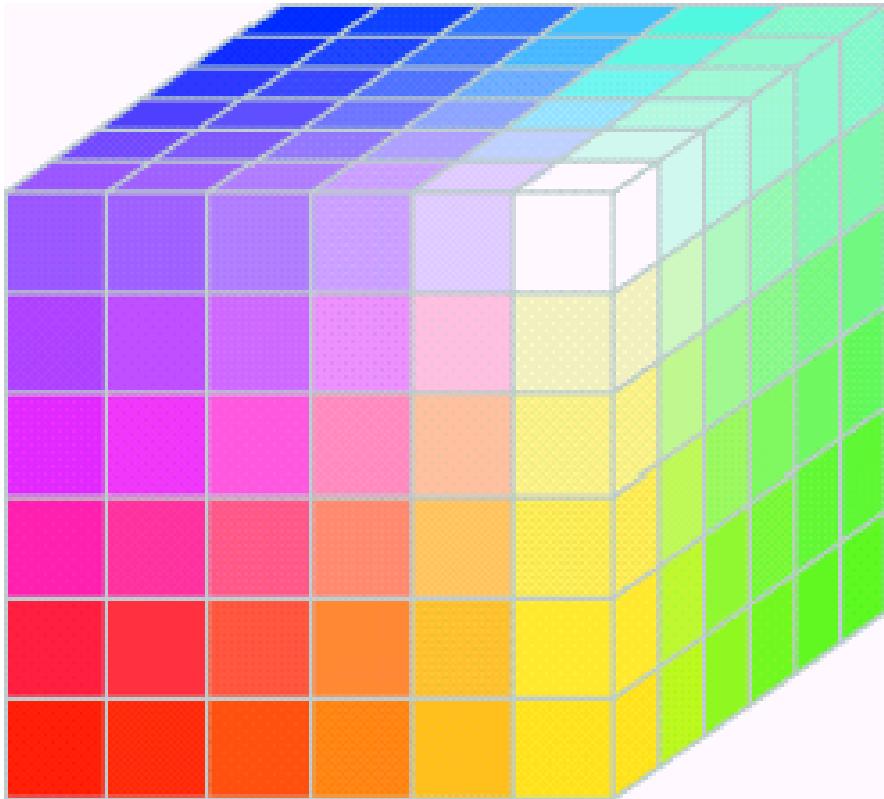
Uniform (képfüggetlen):

az eredeti színteret egyforma méretű régiókra bontjuk.

Nem uniform (képfüggő):

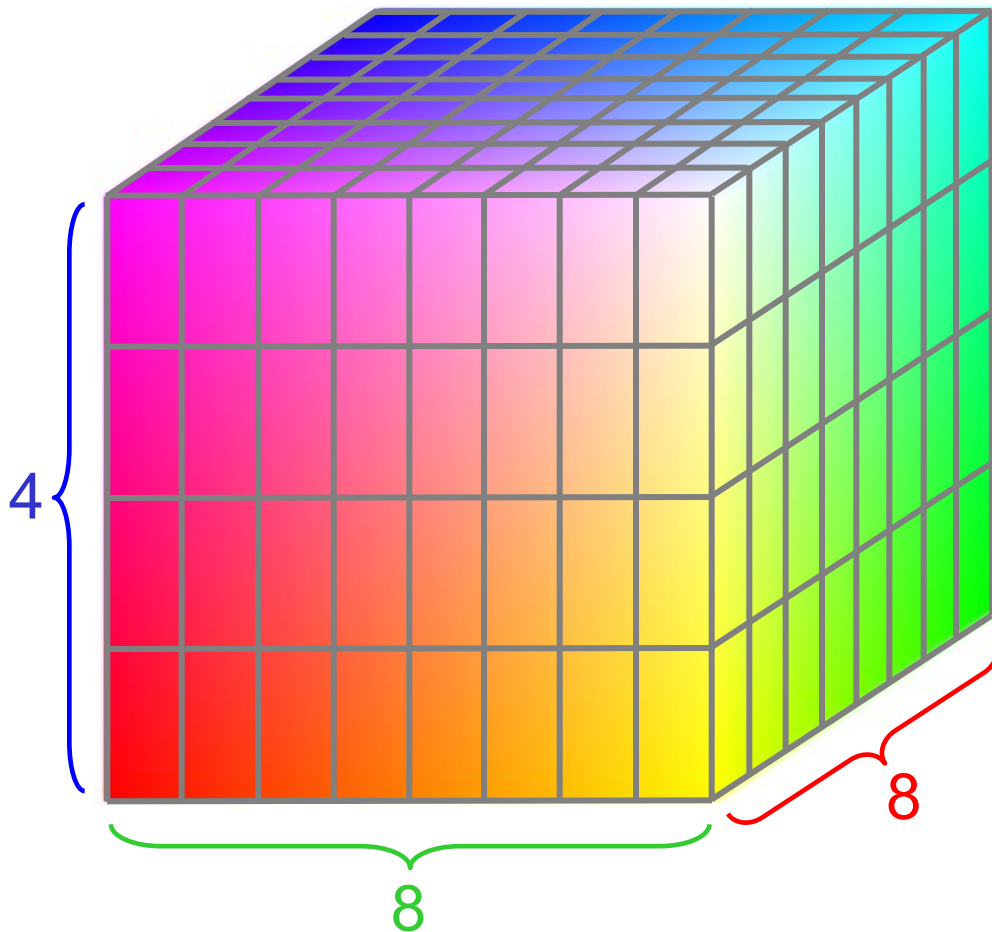
az eredeti színtér felosztása függ a színek eloszlásától az adott képen.

Uniform kvantálás – példa

Az RGB kocka felbontása
 $6 \cdot 6 \cdot 6 = 216$ színre/régióra
(*Web-Safe Colors*)

Uniform kvantálás – példa

A true-color RGB kocka
felbontása $8 \cdot 8 \cdot 4 = 256$
színre/régióra
(az R- és a G-
komponens 3-3-bites, a
B-komponens 2-biten
ábrázolt)

Uniform kvantálás – példa

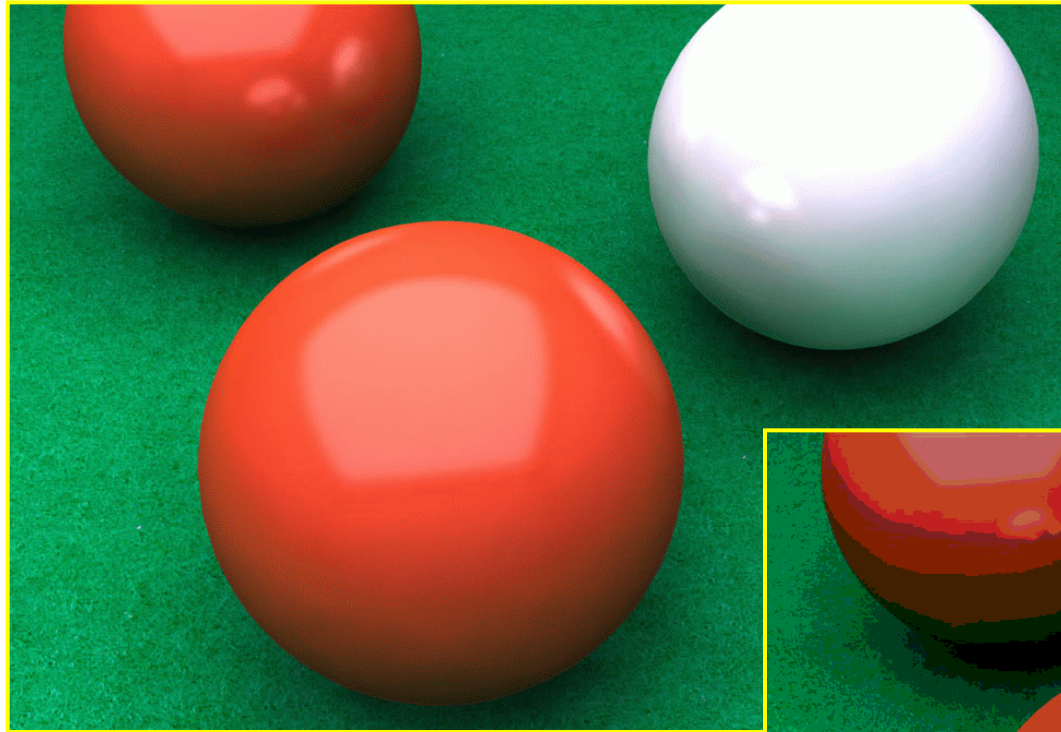

true-color

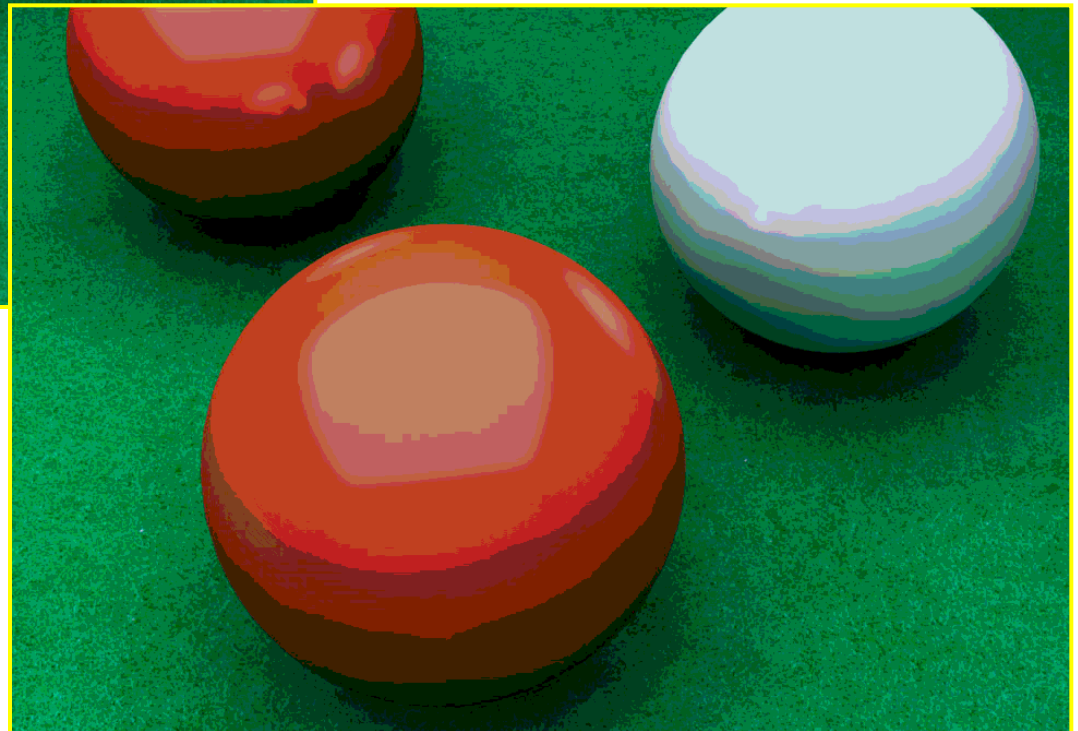
3-3-2

Uniform kvantálás – példa

true-color

3-3-2

A nem-uniform kvantálás menete

1. Végezzünk statisztikai elemzést az eredeti képre.
2. A statisztika alapján válasszuk ki a *colormap*-et.
3. Határozzuk meg valamennyi eredeti szín *colormap*-beli reprezentánsát (adjuk meg a leképezést, a CLUT-ot (*color look-up table*)).
4. Képezzük a kvantált képet.

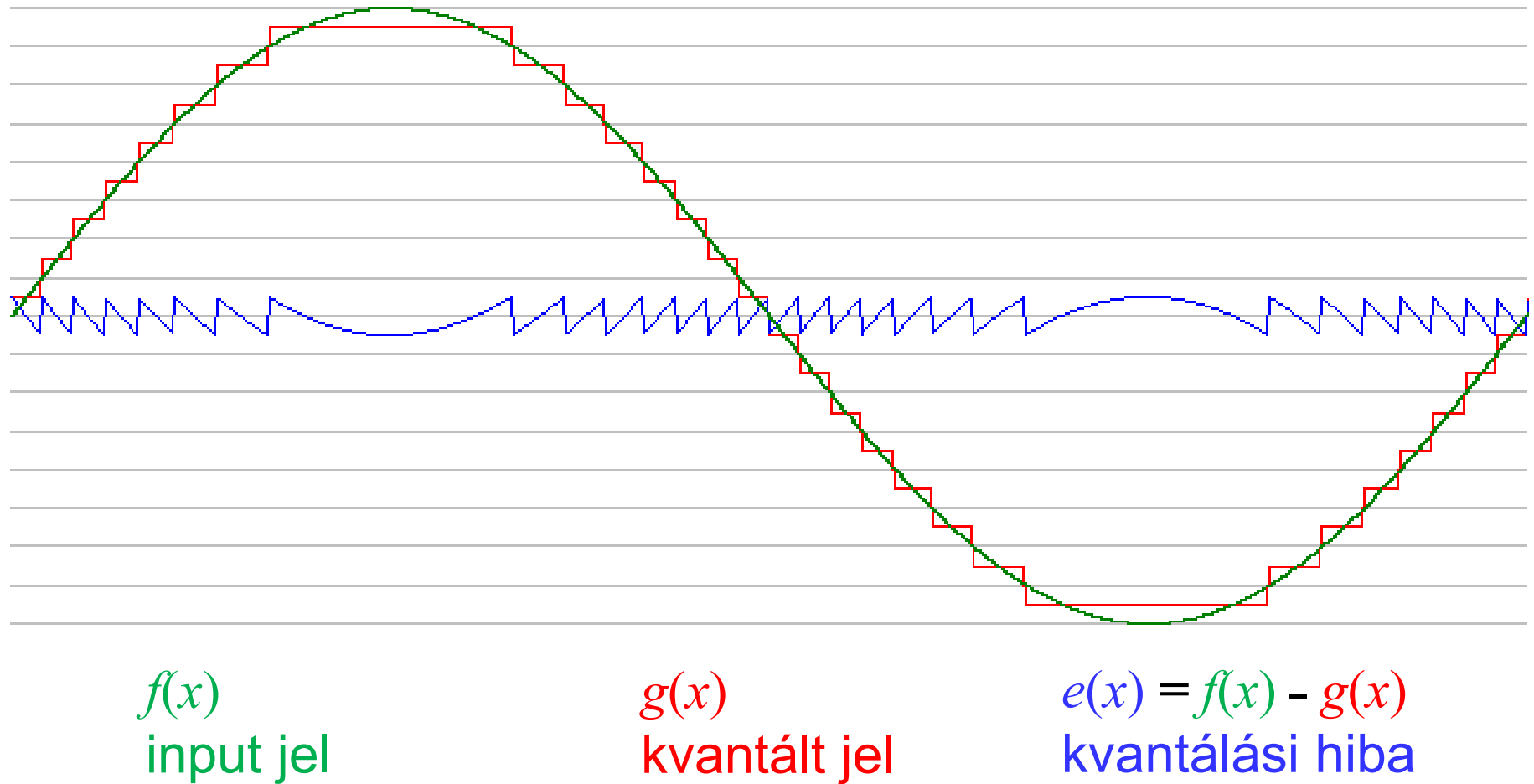
Uniform $\leftrightarrow$ nem uniform

← eredeti true-color
uniform (8-szín)
nem uniform (8-szín)

Kvantálási hiba

A kvantálási hiba minimalizálása a cél.

Kvantálási hiba csökkentése

Ha a kvantálási szintek száma „túl kevés”, akkor hamis kontúrok léphetnek fel, amit kismérvű mesterséges zaj hozzáadásával (*dithering*) mérsékelhetünk.

Tapasztalat szerint egyenletes kvantálás mellett elegendő 256 szürkeségi szint (8 bit/pixel).

Kvantálási hiba csökkentése

256-árnyalatú
kép

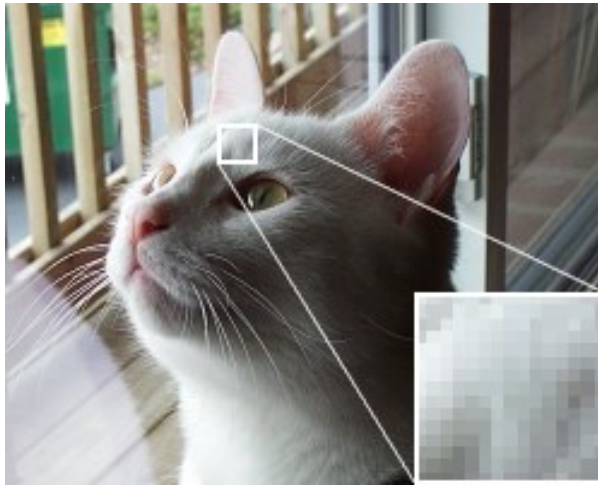

16-árnyalatú
kép

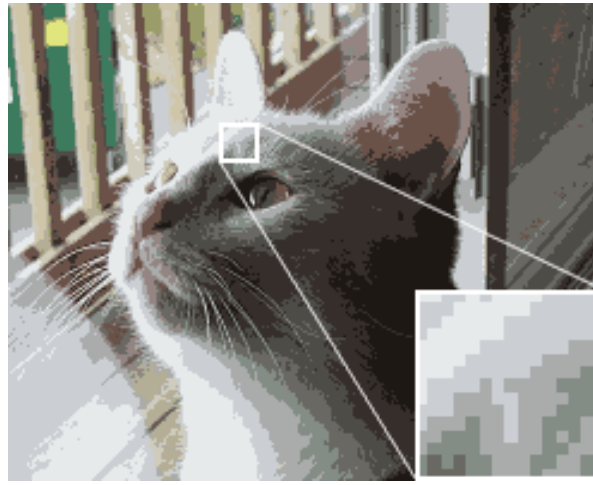

16-árnyalatú
kép + zaj

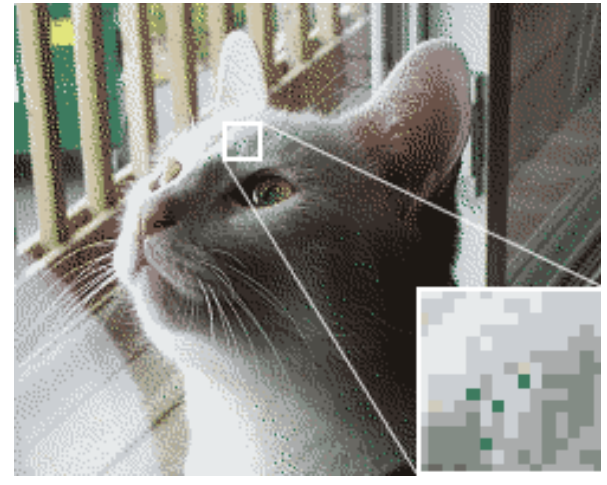
Kvantálási hiba csökkentése

true-color

16-szín

dithering (16-szín)

"Gala contemplating the Mediterranean Sea which at twenty metres becomes the portrait of Abraham Lincoln."

Salvador Dali (1976)

